

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΕΡΓΥΑ ΠΙΣΤΩΣΗ»

Εισηγητής-επιβλέπων καθηγητής
Ιατράκης Γεώργιος

Σπουδάστρια
Λαμπράκη Δωροθέα
A.M. 7727

Ηράκλειο, 2013

Copyright© Λαμπράκη Δωροθέα, 2013
Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Θέμα της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι: «Η Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση». Η παρακάτω μελέτη εκπονήθηκε στα πλαίσια του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Λογιστικής, της σχολής, του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ηρακλείου, κατά την περίοδο του ακαδημαϊκού έτους 2012-2013. Για την ολοκλήρωση της, απαιτήθηκε ενδελεχής έρευνα κυρίως σε βιβλία αλλά και στο διαδίκτυο, σε πηγές επί το πλείστον Ελληνικής προέλευσης.

Η μεγέθυνση του διεθνούς εμπορίου, η οποία παρουσιάστηκε στη σύγχρονη κοινωνία μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, προκάλεσε επίταση των προβλημάτων, τα οποία ήταν πάντοτε ακόλουθα της διεθνής αγοραπωλησίας. Τα προβλήματα αυτά αναφέρονται, τόσο εκ μέρους του πωλητή, όσο και του αγοραστή. Τα βασικότερα αίτια των προβλημάτων αυτών, ήταν η γλωσσική, η εθνική, η εδαφική και η οικονομική διαφορετικότητα των δύο συναλλασσόμενων στη διεθνή αγορά. Γι' αυτό το λόγο αναπτύχθηκε μία ποικιλία μεθόδων και μέσων που αποσκοπούσαν στην διευκόλυνση της διεξαγωγής των διαφόρων συναλλαγών. Το πιο επιτυχημένο και διαδεδομένο μέσο διευκόλυνσης των συναλλαγών του διεθνούς εμπορίου, σε όλη την υφήλιο, είναι η τραπεζική ενέγγυα πίστωση.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας, θα πραγματοποιηθεί μία ιστορική αναδρομή της πίστωσης και θα αποσαφηνιστεί η έννοια της. Επίσης, θα αναφερθούν οι διακρίσεις από συγγενείς θεσμούς όπως, την ενέγγυα πίστωση έναντι εγγράφων, την εγγυητική επιστολή, τη standby letter of credit και την σύμβαση προκαταβολής έναντι φορτωτικών εγγράφων ή σύμβαση Lombard.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα αναλυθεί περαιτέρω η έννοια της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης. Θα αναλυθούν τα υποκείμενα της ενέγγυας τραπεζικής πίστωσης και οι έννομες σχέσεις, που δημιουργούνται μεταξύ των μερών των συναλλασσομένων της πίστωσης. Επίσης, θα μελετηθούν οι μορφές, που μπορεί να έχει μία τραπεζική ενέγγυα πίστωση.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα παρουσιαστεί το Νομικό Πλαίσιο, που ορίζει τις διατάξεις για τις τραπεζικές ενέγγυες πιστώσεις. Το Νομικό Πλαίσιο για τις ενέγγυες πιστώσεις αποτελείται, από το νομοθετικό διάταγμα της 17.7/13.8.1923, το οποίο περιλαμβάνει τα άρθρα 25-34, «περί ειδικών διατάξεων επί ανώνυμων εταιριών» και από τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού

Επιμελητηρίου. Επιπλέον, θα γίνει μία σύντομη αναφορά στην αρχή της αυτονομίας, καθώς χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία της εκτέλεσης μιας πίστωσης.

Κλείνοντας, θεωρείται ότι η ενέγγυα πίστωση εμφανίζει περισσότερα πλεονεκτήματα από μειονεκτήματα. Αυτό που προέχει σε κάθε περίπτωση, είναι η σαφής χάραξη των ορίων, τα οποία διέπουν την ενέγγυα πίστωση και των εξαιρέσεων από αυτή, γεγονός που θα διασφαλίσει τη λειτουργικότητα και τη περαιτέρω συνέχεια της ήδη μακράς πορείας της ενέγγυας πίστωσης στο πεδίο των διεθνών συναλλαγών.

Τέλος, θα παραταθεί ένα παράρτημα, στο οποίο παρουσιάζονται βασικά υποδείγματα ενέγγυων πιστώσεων αλλά και υποδείγματα των συγγενών θεσμών που αναπτύχθηκαν. Επίσης παρατίθεται το Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923 <<περί ειδικών διατάξεων επί ανώνυμων εταιριών>>, όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</i>	2
<i>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</i>	4
Ενότητα 1.1 Εισαγωγή στην πίστωση.....	6
1.1.1 Ιστορική αναδρομή της πίστωσης.....	6
1.1.2 Εισαγωγή στην πίστωση.....	7
Ενότητα 2.1 Η έννοια της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης	9
2.1.1 «Πίστωση έναντι εγγράφων» και «ενέγγυα πίστωση».....	11
2.1.2 «Εγγυητική Επιστολή» και «ενέγγυα πίστωση»	13
2.1.3 «Standby Letter of Credit» και «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση».....	15
2.1.4 Σύμβαση προκαταβολής έναντι φορτωτικών ή σύμβαση Lombard.....	16
Ενότητα 2.2 Τα υποκείμενα της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης	18
2.2.1 Υποκείμενα της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης.....	18
2.2.2 Η έννομη σχέση μεταξύ του εντολέα της πίστωσης και του δικαιούχου	19
2.2.3 Η έννομη σχέση μεταξύ του εντολέα της πίστωσης και της εκδότριας τράπεζας.....	20
2.2.4 Η έννομη σχέση μεταξύ της εκδότριας τράπεζας και του δικαιούχου της πίστωσης.....	20
2.2.5 Οι έννομες σχέσεις μεταξύ εκδότριας, κοινοποιούσας και του δικαιούχου της πίστωσης	21
2.2.6 Οι έννομες σχέσεις του δικαιούχου της πίστωσης με τη βεβαιούσα και την πληρώτρια τράπεζα.....	21
Ενότητα 2.3 Οι μορφές της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης.....	26
2.3.1 Ανακλητή ενέγγυα πίστωση	26
2.3.2 Ανέκκλητη ενέγγυα πίστωση	27
2.3.3 Βεβαιωμένη και μη βεβαιωμένη.....	27
2.3.4 Πίστωση διαθέσιμη με άμεση πληρωμή, με μελλοντική ή μεταγενέστερη πληρωμή, με αποδοχή ή διαπραγμάτευση	29
2.3.5 Επαναληπτική ή Ανακυκλούμενη Πίστωση.....	31

2.3.6 Ενέγγυα Πίστωση «κόκκινης» ή «πράσινης» ρήτρας	32
2.3.7 Μεταφερτή ή μεταβιβάσιμη ενέγγυα πίστωση.....	32
2.3.8 Πίστωση Υποστήριξης ή Βοηθητική Πίστωση	33
Ενότητα 2.4 Διαδικασίες των τραπεζικών ενέγγυων πιστώσεων.....	35
2.4.1. Η κατάρτιση της ενέγγυας πίστωσης.....	35
2.4.2 Η ανάκληση της ενέγγυας πίστωσης	38
2.4.3 Η λύση της ενέγγυας πίστωσης	39
Ενότητα 3.1 Το νομικό πλαίσιο των τραπεζικών ενέγγυων πιστώσεων	42
3.1.1 Το νομοθετικό διάταγμα της 17.3/13.8.1923	42
3.1.2 Οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.....	45
3.1.3 Οι διαφορές ανάμεσα στο Νομοθετικό Διάταγμα και στους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες.....	50
3.1.4 Η Αρχή της Αυτονομίας.....	52
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</i>	56
<i>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i>	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Ενότητα 1.1 Εισαγωγή στην πίστωση

1.1.1 Ιστορική αναδρομή της πίστωσης

Η αρχή του τραπεζικού επαγγέλματος συναντάται ήδη στην προκλασική αρχαιότητα. Στη Μεσοποταμία ανευρίσκονται τα πρώτα στοιχεία των τραπεζικών λειτουργιών. Η πίστωση έναντι εγγράφων όμως, είναι δημιούργημα του 19^{ου} αιώνα. Οι εκδότες των πρώτων πιστώσεων φαίνεται ότι, ήταν οι έμποροι και όχι οι τραπεζίτες. Ειδικότερα, η συγκεκριμένη πρακτική θεωρείται, ότι χρησιμοποιούνταν από τους Αιγύπτιους και Φοίνικες εμπόρους και τις αρχαίες Ελληνικές τράπεζες προς διευκόλυνση του εμπορίου στις πόλεις της Μεσογείου και ότι είχε αποτελέσει μάλιστα αντικείμενο ρύθμισης του ρωμαϊκού δικαίου. Οι τραπεζικές πιστώσεις δημιουργήθηκαν λόγω της ανάγκης, να παρασχεθεί στον δικαιούχο εγγύηση με μεγαλύτερη βαρύτητα, πράγμα που μόνο οι τράπεζες μπορούσαν να πράξουν. Οι πρώτες πιστώσεις λοιπόν, δεν αφορούσαν καταβολές ποσών έναντι εγγράφων αλλά, ήταν απλές πιστωτικές επιστολές, με τις οποίες ο δικαιούχος είχε το δικαίωμα να εισπράξει τα χρήματα του χωρίς να υπερβεί την αξία της πιστωτικής επιστολής, από διάφορες πόλεις. Οι πιστώσεις έναντι εγγράφων χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά το 19^ο αιώνα από τη βρετανική αυτοκρατορία για τη διευκόλυνση των συναλλαγών του υπερπόντιου εμπορίου. Αμέσως, οι χώρες της ηπειρωτικής Ευρώπης φαίνεται να υιοθέτησαν το νέο τρόπο πληρωμής των συναλλαγών, αφού παρείχε μεγάλες δυνατότητες στον εκδότη για τη διαμόρφωση των όρων της πίστωσης, χωρίς περιορισμούς και ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε συναλλαγής.

Η ουσιαστική καθιέρωση του θεσμού της πίστωσης έναντι εγγράφων ως μέσο πληρωμής, στο διεθνές εμπόριο, ορίζεται χρονικά στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, οπότε και αρχίζουν να αναπτύσσονται συστηματικά οι θαλάσσιες μεταφορές και αναμειγνύονται σε αυτές τρίτα πρόσωπα. Τα τρίτα πρόσωπα αναλαμβάνουν αυτοτελείς υποχρεώσεις στους τομείς των μεταφορών, της καταβολής και είσπραξης του τιμήματος, ενώ παλαιότερα, οι μεγάλες επιχειρήσεις συνήθιζαν να

πραγματοποιούν τις εξαγωγές των προϊόντων τους με δικά τους πλοία και με αντιπροσώπους επιφορτισμένους στο ρόλο της είσπραξης του τιμήματος.¹

Η προαναφερθείσα ανάμειξη είχε ως συνέπεια, ότι για να προβεί ο πωλητής στην παράδοση των εμπορευμάτων στο θαλάσσιο μεταφορέα, απαιτούσε υπόσχεση πληρωμής έναντι των φορτωτικών εγγράφων και μάλιστα, όχι από τον αγοραστή αλλά εκ μέρους της τράπεζας, και αυτό για λόγους μεγαλύτερης ασφάλειας για το ότι το τίμημα πράγματι θα καταβαλλόταν.² Κατά τα λοιπά, όσο μεγαλύτερη γινόταν η δυσπιστία των μερών για την ομαλή εξέλιξη συγκεκριμένης συναλλαγής, ιδίως σε περιόδους ταραχών, τόσο μεγαλύτερη χρήση της πρακτικής αυτής γινόταν. Δε θα πρέπει λοιπόν, να απορεί κανείς σχετικά με το ότι, η μεγάλη άνθιση της ενέγγυας πίστωσης σημειώθηκε μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Όμως, η ορολογία των πιστώσεων ήταν τόσο πολυποίκιλη όσο και ασαφής. Η πρακτική χειρισμού ήταν διαφορετική από τράπεζα σε τράπεζα και εξαιτίας της ανεπάρκειας των επικοινωνιών της εποχής ο τραπεζίτης αρκετές φορές έπρεπε να μαντέψει μία διαφορούμενη ή ελλείπουσα διάταξη μιας πίστωσης. Τα μεγάλα τραπεζικά κέντρα της εποχής, το Παρίσι, το Λονδίνο και το Βερολίνο με τη πάροδο του χρόνου διαμόρφωσαν μία συγκεκριμένη πρακτική χειρισμού των πιστώσεων, η οποία όμως δεν ήταν ούτε περιοριστική, ούτε σαφή διατυπωμένη ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα των προηγούμενων χρόνων. Επικρατέστερη πρακτική υπήρξε, η πρακτική των τραπεζών του Λονδίνου, η οποία εξακολουθούσε να λειτουργεί για περίπου πενήντα χρόνια ανεξάρτητα από τη θέσπιση των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.³

1.1.2 Εισαγωγή στην πίστωση

Αρχικά, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ο όρος πίστωση, για την καλύτερη μετέπειτα κατανόηση του όρου ενέγγυα τραπεζική πίστωση. Με τον όρο πίστωση λοιπόν, εννοείται ο τρόπος πληρωμής μιας εμπορικής πράξης, ο οποίος καλύπτει ένα

---

¹ Ψυχομάνης Σπ. (2001), «Η πίστωση έναντι εγγράφων-Σύγχρονες πρακτικές: Διάκριση από την ενέγγυο πίστωση», σελ. 10-12, Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

² Μάζης Κ. Π. (1993), «Εμπράγματη εξασφάλιση τραπεζών και Ανώνυμων Εταιριών», σελ. 343, Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση

³ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

σημαντικό μέρος των διεθνών συναλλαγών. Η πίστωση, ως τρόπος πληρωμής είναι δυνατόν να καλύψει ταυτόχρονα πολλούς τρόπους πληρωμής, όπως επίσης, είναι δυνατόν να καλύψει και διάφορες δύσκολες περιπτώσεις συναλλαγών. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, η έννοια της πίστωσης διαφέρει αρκετά από την έννοια, με την οποία χρησιμοποιείται από το ευρύτερο κοινό. Επομένως η έκφραση «με πίστωση», η οποία χρησιμοποιείται για να δηλώσει την ευκολία μιας μελλοντικής πληρωμής είναι λανθασμένη.

Συνοπτικά, πίστωση καλείται η ανάληψη υποχρέωσης από κάποια τράπεζα, η οποία ονομάζεται εκδότρια, να πληρώσει τον δικαιούχο μίας πιστώσεως, όταν αυτός προσκομίσει τα έγγραφα που απαιτούνται και περιγράφονται σ' αυτή την πίστωση. Οι ενέγγυες πιστώσεις λοιπόν, είναι μία αρκετά διαδεδομένη τραπεζική διαδικασία, η οποία αποσκοπεί στη διευκόλυνση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Οι ενέγγυες πιστώσεις είναι μία μορφή έμμεσης χρηματοδότησης. Αυτό σημαίνει ότι, οι τράπεζες αναλαμβάνουν υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να πληρώσουν σε κάποιο δικαιούχο-εξαγωγέα συγκεκριμένο ποσό, το οποίο θα εισπράξει αργότερα η ίδια, είτε από τον ίδιο εισαγωγέα, είτε από την εξουσιοδοτημένη τράπεζα του.

Η τράπεζα της αγοράστριας εταιρείας, η οποία εκδίδει την πίστωση, ονομάζεται μεσολαβούσα ή εκδότρια, ενώ η τράπεζα του πωλητή, ονομάζεται ανταποκρίτρια, κοινοποιούσα τράπεζα ή και πληρώτρια, γιατί μέσω αυτής τελικά πληρώνεται ο πωλητής. Οι ενέγγυες πιστώσεις, παρακάμπτουν τα προβλήματα φερεγγυότητας που υπάρχουν μεταξύ των συναλλασσομένων στο εξωτερικό εμπόριο επειδή, ουσιαστικά, η συναλλαγή αναλαμβάνεται να διεκπεραιωθεί μέσω των τραπεζών των συναλλασσομένων, με βάση τη συμφωνία τους. Η τράπεζα του αγοραστή εγγυάται στη τράπεζα του πωλητή ότι, εφόσον της αποσταλούν τα ειδικά έγγραφα, τα οποία αποδεικνύουν ότι πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή, θα πληρώσει εκείνη για λογαριασμό του. Οι ενέγγυες πιστώσεις πρακτικά λοιπόν, αποτελούν το συνδυασμό της εισαγωγής και της εγγύησης της πληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΕΓΓΥΑ ΠΙΣΤΩΣΗ

Ενότητα 2.1 Η έννοια της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης

Σύμφωνα με την Δικηγόρο Αννίτα Μ. Τετριμέλη: «ως τραπεζική ενέγγυα πίστωση νοείται, σύμφωνα με το άρθρο 25, παράγραφος 1 του νομοθετικού διατάγματος της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών»⁴, η έγγραφη σύμβαση στο πλαίσιο της οποίας, μία ανώνυμη εταιρία (πιστώτρια τράπεζα) συμφωνεί με άλλον (οφειλέτη) να «ανοίξει πίστωση υπέρ τρίτου αναλαμβάνουσα» την υποχρέωση να καταβάλει το ποσό της πίστωσης στον τρίτο, όταν αυτός περαιώσει τη φορτωτική, η οποία εκδίδεται ή οπισθογραφείται στο όνομα ή σε διαταγή της ή απλώς παραδίδεται σ' αυτήν αν είναι στο κομιστή». (Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση, σελίδα 11).

Επιπλέον, όπως ορίζεται και στην παράγραφο 2 του άρθρου 25 του Νομοθετικού Διατάγματος του 1923, η τράπεζα αποκτά πάνω στα εμπορεύματα, στα οποία αναφέρονται τα φορτωτικά έγγραφα νόμιμο ενέχυρο. Το ποσό, το οποίο έχει καταβληθεί το εισπράττει εν συνεχεία η τράπεζα από τον πελάτη της, με την παράδοση σε αυτόν, των φορτωτικών εγγράφων. Προς εξασφάλιση μάλιστα της προαναφερθείσας απαίτησης της, η τράπεζα αποκτά από το χρόνο ικανοποίησης του δικαιούχου δικαίωμα ενεχύρου πάνω στα πράγματα στα οποία αναφέρονται τα φορτωτικά έγγραφα. Θα πρέπει να τονιστεί ότι, τις περισσότερες φορές μεταξύ της σχέσης εκδότριας και πιστώτριας τράπεζας και της σχέσης πωλητή και δικαιούχου της πίστωσης παρεμβάλλεται μια δεύτερη τράπεζα. Όπως, ορίζεται στο άρθρο 27 του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7/13.8.1923, στην σύμβαση επειδή λειτουργεί σε διατοπικό επίπεδο η καταβολή προς τον πωλητή-δικαιούχο μπορεί να γίνει από ανταποκριτή της πιστώτριας τράπεζας, συνήθως του τόπου κατοικίας του αγοραστή, η οποία είτε απλώς μεσολαβεί είτε βεβαιώνει την πίστωση, οπότε επέχει και αυτή θέση πιστώτριας.

---

⁴ Δικαστική απόφαση 38/2006 ΑΠ

Σύμφωνα, με την παράγραφο 3 του άρθρου 25 του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7/13.8.1923, η σύμβαση καταρτίζεται εγγράφως, ενώ βάση της παραγράφου 4 της ίδιας διάταξης η σύμβαση θεωρείται εμπορική και για τους δύο συναλλασσομένους.⁵

Ο παραπάνω ορισμός, ο οποίος δίδεται από το ελληνικό δίκαιο έχει επικριθεί πολλές φορές. Διότι, πρώτον η εξεταζόμενη σύμβαση αναφέρεται από τον πιο πάνω ορισμό ως τραπεζική, πράγμα που δεν ισχύει. Συγκεκριμένα λοιπόν, τονίζεται ότι, η ενέγγυα πίστωση στο νομοθετικό διάταγμα ονομάζεται τραπεζική, παρ' όλο που η πιστώτρια μπορεί να είναι οποιαδήποτε ανώνυμη εταιρεία, όπως ορίζεται από το άρθρο 25 του νομοθετικού διατάγματος. Ενώ ο γαλλικός όρος «Credit confirme», ο οποίος μεταφράζεται ως βεβαιωμένη πίστωση και ο οποίος στο Νομοθετικό Διάταγμα ταυτίζεται με την τραπεζική ενέγγυο πίστωση έχει διαφορετική έννοια. Δεύτερον, ο όρος «ενέγγυα» μπορεί να δώσει την εντύπωση ότι, η τράπεζα κατέχει τη θέση εγγυητή του πελάτη της, το οποίο είναι λαθεμένο και δεν ισχύει. Επίσης, ο ίδιος όρος, αφήνει να νοείται η εμπράγματη ασφαλισμένη πίστωση, πράγμα μη ορθό αφού για να υπάρχει εμπράγματη ασφαλισμένη πίστωση θα πρέπει είτε να παρέχεται ασφάλεια με τη μορφή τίτλου, είτε με ενεχυρίαση και υποθήκη ακινήτων. Τρίτον, η ακριβής μετάφραση της σύμβασης της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης αντιστοιχεί σε μία μορφή της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, η οποία καλείται βεβαιωμένη. Είναι φανερό όμως, ότι η τραπεζική ενέγγυα πίστωση δεν είναι πάντα βεβαιωμένη αλλά μπορεί να πάρει κι άλλες μορφές. Τέταρτον, ο όρος πίστωση που χρησιμοποιείται είναι αδόκιμος, καθώς η τράπεζα δεν αποσκοπεί στην παροχή πίστωσης αλλά στην διαμεσολάβηση της διεκπεραίωσης της συναλλαγής και στην εκπλήρωση ορισμένων υποχρεώσεων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Και αυτό γιατί η τράπεζα με την υπόσχεση της προς το δικαιούχο για πληρωμή εκ μέρους της του ποσού της πίστωσης καλλιεργεί κλίμα εμπιστοσύνης ανάμεσα στα συμβαλλόμενα μέρη σε διαφορετικές περιοχές. Επομένως, στην εν λόγω σύμβαση κυριαρχεί η έννοια της πίστης ως εμπιστοσύνη της τράπεζας προς τον πελάτη της εντολέα.

Για τους παραπάνω λόγους, ο ορισμός της τραπεζικής ενέγγυας πίστωση έχει αντικατασταθεί με αυτόν ως, την πίστωση έναντι ειδικών φορτωτικών εγγράφων, ο οποίος υιοθετείται και από τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Η υιοθέτηση λοιπόν, αυτού του καθιερωμένου όρου για

---

⁵ Δικαστική απόφαση 11/2001 ΠΠΡ ΛΑΡ

την ερμηνεία της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης στα πλαίσια του ελληνικού δικαίου υποστηρίζεται ότι, θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο καθώς, θα συμβάλλει στην απαλοιφή τυχόν συγχύσεων εξαιτίας της διαφοροποιημένης ορολογίας που επικρατεί από κράτος σε κράτος και από τράπεζα σε τράπεζα και επομένως, θα ωφελήσει το συγκεκριμένο θεσμό. Η Δικηγόρος Αννίτα Μ. Τετριμέλη λαμβάνοντας υπόψη της, τις απόψεις των Μαρούδα Γ. και Ψυχομάνη Σπ., αναφέρει στο βιβλίο της, με περιεχόμενο την Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση ότι: «την αντικατάσταση του όρου τραπεζική ενέγγυα πίστωση υποστηρίζει και μία άλλη άποψη που προκρίνει ως ορθότερο τον όρο πιστωτική επιστολή έναντι εγγράφων με περιεχόμενο την υπόσχεση της τράπεζας να πληρώσει ορισμένο ποσό στον δικαιούχο, υπό τον όρο της παράδοσης προκαθορισμένων εγγράφων που ενσωματώνουν δικαιώματα σε εμπορεύματα. Η εν λόγω άποψη εκλαμβάνει την πιστωτική επιστολή ως συνώνυμο της πίστωσης έναντι εγγράφων με περιεχόμενο δηλαδή και την υπόσχεση πληρωμής του χρηματικού ποσού». (Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση, σελίδα 13).⁶

Στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι στην παρούσα εργασία ο όρος που θα χρησιμοποιείται για την έννοια της ενέγγυας τραπεζικής πίστωσης θα είναι ο εξής: «ως τραπεζική ενέγγυα πίστωση νοείται, η συμφωνία με βάση την οποία ορισμένη τράπεζα, η οποία ονομάζεται εκδότρια-πιστώτρια, μετά από εντολή του πελάτη της, συνήθως αγοραστή εμπορευμάτων, αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει ορισμένο χρηματικό ποσό σε τρίτο πρόσωπο (δικαιούχο), ο οποίος είναι ο πωλητής των εμπορευμάτων, έναντι εμφανίσεως εκ μέρους του τελευταίου, ορισμένων εκ των προτέρων καθορισμένων εγγράφων, όπως η φορτωτική ή τα τιμολόγια, ή να εξουσιοδοτήσει άλλη τράπεζα, συνήθως του τόπου κατοικίας του δικαιούχου».⁷

2.1.1 «Πίστωση έναντι εγγράφων» και «ενέγγυα πίστωση»

Ο όρος «ενέγγυα πίστωση» χρησιμοποιείται κατά διεθνή αποκλειστικότητα στο ελληνικό δίκαιο οφείλοντας την καθιέρωσή του στη χρησιμοποίησή του από τους συντάκτες του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών». Αξίζει να σημειωθεί ότι, το Νομοθετικό αυτό Διάταγμα αποτελεί διεθνώς την πρώτη νομοθετική ρύθμιση σε εθνικό επίπεδο της

---

⁶ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 13, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

⁷ Δικαστική απόφαση 6217/2005 ΕΦ ΑΘ

τραπεζικής αυτής συναλλαγής. Ως όρος έχει αποτελέσει αντικείμενο κριτικής που εστιάζεται στο γεγονός ότι, δεν αποδίδει με σαφήνεια τη λειτουργία του θεσμού στον οποίο αναφέρεται.

Συγκεκριμένα, προβληματισμό έχει προκαλέσει η χρησιμοποίηση του όρου «πίστωση» στη διάταξη του άρθρου 25, παράγραφος 1 του Νομοθετικού Διατάγματος. Η αναφορά σε άνοιγμα πίστωσης υπέρ τρίτου (δικαιούχου), δε θα πρέπει να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για σύμβαση ανοίγματος πίστωσης, με στόχο την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης του δικαιούχου, έτσι ώστε αυτός να καθίσταται πιστολήπτης της τράπεζας. Η τράπεζα δεν αποβλέπει σε παροχή πίστωσης προς τον δικαιούχο αλλά μεσολαβεί και συμβάλλει στην εκπλήρωση των αμοιβαίων υποχρεώσεων του πελάτη της και κάποιου τρίτου που πηγάζουν από σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ τους σε πρότερο χρονικό σημείο.

Στην πραγματικότητα, ο όρος πίστωση στο άρθρο 25 του Νομοθετικού Διατάγματος του 1923 δε χρησιμοποιείται με τη νομική έννοια αυτού δηλαδή, ως προσωρινή ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης του δικαιούχου αλλά ως όρος της διεθνούς τραπεζικής πρακτικής. Η τράπεζα με την παραλαβή των καθορισμένων φορτωτικών εγγράφων αναλαμβάνει την υποχρέωση, να καταβάλει στον τρίτο ορισμένο χρηματικό ποσό, το οποίο στη συνέχεια θα εισπράξει από τον οφειλέτη πελάτη της. Γι' αυτό το λόγο, δε θα πρέπει να συγχέεται η σχέση τράπεζας και δικαιούχου, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 25 του Νομοθετικού Διατάγματος του 1923, με τη σχέση της τράπεζας και του πελάτη της. Στη διαπίστωση ότι δε πρόκειται για σύμβαση ανοίγματος πίστωσης, συνηγορεί και το γεγονός ότι αυτός που υποχρεούται να αποδώσει το ποσό της πίστωσης δεν είναι ο δικαιούχος αλλά ο πελάτης της τράπεζας.

Όπως, αναφέρθηκε και παραπάνω, δε θα πρέπει να συγχέεται η σχέση τράπεζας και δικαιούχου με αυτή της τράπεζας και πελάτη της, διότι στην τελευταία είναι δυνατό να υπάρξει σύμβαση ανοίγματος πίστωσης. Εφόσον, ο τελευταίος δεν έχει προκαταβάλει το ποσό της πίστωσης στην τράπεζα. Πρόκειται δε για άμεση πίστωση όταν η καταβολή του ποσού στον τρίτο δικαιούχο γίνεται τοις μετρητοίς με το που θα προσκομίσει στην τράπεζα τα φορτωτικά έγγραφα και για έμμεση πίστωση όταν η τελευταία προβαίνει απλώς σε αποδοχή συναλλαγματικής.

Συμπερασματικά, ο χαρακτηρισμός της τραπεζικής πίστωσης ως «ενέγγυα πίστωση» θεωρείται ακατάλληλος διότι, η τράπεζα δεν ορίζεται ως εγγυήτρια. Ο όρος

ενέγγυος πηγάζει από το εν + εγγύη, δηλαδή ασφάλεια και σημαίνει ασφαλισμένη πίστωση. Πράγματι, η απαίτηση της τράπεζας κατά του πελάτη της για απόδοση του ποσού που κατέβαλε είναι ασφαλισμένη με νόμιμο ενέχυρο επί των πραγμάτων της φορτωτικής, το οποίο ορίζεται στο άρθρο 25, παράγραφος 2 του νομοθετικού διατάγματος του 1923. Όμως, η σύσταση νομίμου ενεχύρου προβλέπεται μόνο στο ελληνικό δίκαιο. Γι' αυτό είναι δύσκολο να υποστηριχθεί η χρήση του όρου «ενέγγυα πίστωση» υπό την έννοια της ασφαλισμένης πίστωσης από τα άλλα δίκαια.

Οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου αναφέρονται σε «πιστώσεις έναντι εγγράφων». Η ελληνική νομολογία λανθασμένα χρησιμοποιεί τον όρο «Ενέγγυες Πιστώσεις» καθώς η απόδοση στα ελληνικά του όρου «Documentary Credits» του αγγλικού κειμένου μεταφράζεται ως «πίστωση έναντι εγγράφων». Στο άρθρο 2 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών ως «πίστωση έναντι εγγράφων» ορίζεται «κάθε συμφωνία, όπως κι αν ονομάζεται ή περιγράφεται, βάση της οποίας η εκδότρια τράπεζα ενεργώντας κατ' εντολή και σύμφωνα με τις οδηγίες ενός πελάτη ή για λογαριασμό της ίδιας:⁸

- Πρώτον, αναλαμβάνει την υποχρέωση να διενεργήσει πληρωμή σε κάποιο τρίτο ή να αποδεχθεί και να πληρώσει συναλλαγματικές, οι οποίες έχουν εκδοθεί από τον δικαιούχο.
- Δεύτερον, εξουσιοδοτεί μια άλλη τράπεζα να εκτελέσει την πληρωμή ή να αποδεχθεί και να πληρώσει τέτοιες συναλλαγματικές.
- Και τρίτον, εξουσιοδοτεί μια άλλη τράπεζα να διαπραγματευθεί, έναντι παραλαβής του καθορισμένου φορτωτικού εγγράφου και με την προϋπόθεση, ότι έχουν τηρηθεί όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις της πίστωσης.

2.1.2 «Εγγυητική Επιστολή» και «ενέγγυα πίστωση»

Η εγγυητική επιστολή αποτελεί θεσμό, ο οποίος διαπλάστηκε στις εμπορικές συναλλαγές, από την ανάγκη εξασφάλισης του ενός συναλλασσόμενου μέρους από τον κίνδυνο της συναλλαγής με τον αντισυμβαλλόμενο του. Η εξασφάλιση αυτή παρέχεται από ένα τρίτο μέρος, το οποίο είναι η τράπεζα, η οποία υπόσχεται να καταβάλει ορισμένο ποσό στο λήπτη της εγγυητικής επιστολής όταν επέλθει η εξασφαλιστική περίπτωση με απλή δήλωση αυτού, χωρίς να μπορεί να προβάλλει κάποια αντίρρηση ή ένσταση όταν της ζητηθεί το ποσό.

---

⁸ Δικαστική Απόφαση 2967/2007 ΜΠΡ ΑΘ

Η κυριότερη διαφορά της εγγυητικής επιστολής από την ενέγγυα πίστωση, όπως προκύπτει από τον παραπάνω ορισμό είναι ότι η εγγυητική επιστολή αποτελεί μέσο εξασφάλισης του λήπτη της εγγυητικής επιστολής σε διεθνείς ή μη συναλλαγές και καταπίπτει μόνο όταν ο αντισυμβαλλόμενός του δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του από τη βασική σχέση. Αντίθετα, η ενέγγυα πίστωση είναι μέσο πληρωμής στις διεθνείς συναλλαγές και δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση μέσο εξασφάλισης. Επίσης, η σύμβαση της εγγυητικής επιστολής είναι ξεχωριστή από τη βασική σχέση που εξυπηρετεί. Έτσι, αν δεν εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις, η εγγυητική επιστολή τότε καταπίπτει το ποσό της εγγυητικής επιστολής.

Αντιθέτως κατά την επικρατούσα άποψη η βασική σχέση και η ενέγγυα πίστωση αποτελούν ενιαία μικτή σύμβαση. Κατ' επέκταση η συνομολόγηση και η λειτουργία της ενέγγυας πίστωσης αποτελεί τόσο απαραίτητο στοιχείο για τη σύμβαση της πώλησης, ώστε η πώληση να λογίζεται καταρτισμένη εφόσον συντρέξουν οι προϋποθέσεις του νόμου για την ενέγγυα πίστωση, όπως είναι το άνοιγμα της πίστωσης υπέρ του πωλητή, βεβαίωση του ανοίγματος της πίστωσης και των όρων της από την τράπεζα και δήλωση του πωλητή ότι αποδέχεται υπέρ αυτού το άνοιγμα της πίστωσης και τους όρους της. Επίσης, άλλο κοινό χαρακτηριστικό και των δυο συμβάσεων είναι η αντιστροφή του βάρους απόδειξης ενόψει δίκης μεταξύ οφειλέτη και δικαιούχου ή λήπτη της εγγυητικής επιστολής, σε περίπτωση που ο λήπτης ή δικαιούχος δε δικαιούνται από τη βασική σχέση τα χρήματα που εισέπραξαν. Τότε ο οφειλέτης θα ασκήσει αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού κατά του λήπτη ή δικαιούχου και θα πρέπει ο ίδιος να αποδείξει τις προϋποθέσεις αδικαιολόγητου πλουτισμού του αντισυμβαλλόμενού του.

Ακόμη έχει διατυπωθεί η άποψη, ότι και οι δυο συμβάσεις διέπονται από την ίδια αρχή της αυτονομίας από τη σχέση αξίας ώστε να εφαρμοστούν και επί ενέγγυου πιστώσεως οι παραδοχές της θεωρίας και της νομολογίας περί εγγυητικής επιστολής. Μάλιστα, υπάρχει σχεδόν πλήρης εξομοίωση της εγγυητικής επιστολής με την ενέγγυα πίστωση όταν στις εγγυητικές επιστολές η τράπεζα υποχρεούται να καταβάλλει το ποσό στο λήπτη, αφού εκείνος της προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που εξειδικεύονται στην εγγυητική επιστολή. Τότε έχει αναλογική εφαρμογή η αρχή της αυστηρής συμμόρφωσης των εγγράφων με τους όρους της ενέγγυας πίστωσης, όπως αυτή προβλέπεται στα άρθρα των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.

Κατά άλλη όμως άποψη, αν και είναι αδιαμφισβήτητη η ομοιότητα της εγγυητικής επιστολής με την ενέγγυα πίστωση, εν τούτοις οι δυο θεσμοί διαφέρουν μεταξύ τους. Όπως, ειπώθηκε και παραπάνω η ουσιαστική διαφορά μεταξύ της ενέγγυας πίστωσης και της εγγυητικής επιστολής, η οποία συνίσταται στο ότι η ενέγγυα πίστωση είναι μέσο πληρωμής στο πλαίσιο των διεθνών συναλλαγών, ενώ η εγγυητική επιστολή αποτελεί το μέσο εξασφάλισης μιας απαίτησης.⁹

2.1.3 «Standby Letter of Credit» και «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση»

Ο θεσμός του standby letter of credit ή αλλιώς πιστωτική επιστολή σε Συνάλλαγμα, γνώρισε άνθηση στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, όπου λόγω του νομοθετικού πλαισίου δεν επιτρέπεται η έκδοση εγγυητικών επιστολών από τις τράπεζες. Πλέον και στην Ελλάδα τα τραπεζικά ιδρύματα εκδίδουν standby letter of credit εν δυνάμει της απόφασης, 458/7/29.10.1990, της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος «με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τους πιστωτικούς και τους συναλλακτικούς κανόνες, οι οποίοι εκάστοτε ισχύουν για την έκδοση εγγυητικής επιστολής σε συνάλλαγμα».

Το standby letter of credit έχει κυρίως εγγυητικό χαρακτήρα και επιβοηθητικό της κύριας σύμβασης καθώς δεν χρησιμοποιείται ως μέσον πληρωμής, αλλά για να καλύψει τον δικαιούχο από την εις βάρος του ζημία λόγω της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου του. Η κατάπτωσή της γίνεται μετά από ένα διάστημα αναμονής και σύμφωνα με τους όρους στο έγγραφο της επιστολής, εφόσον ο λήπτης συνυποβάλλει τ' αποδεικτικά έγγραφα μη εκπλήρωσης της οφειλής.

Η συγγένειά τους με την ενέγγυα πίστωση έγκειται στο ότι για να γεννηθεί η υποχρέωση της τράπεζας να καταβάλλει στον δικαιούχο, αυτός οφείλει να προσκομίσει τα οριζόμενα στην επιστολή έγγραφα. Και εδώ μάλιστα ισχύει η αρχή του ελέγχου και της αυστηρότητας των εγγράφων, σύμφωνα με το άρθρο 13 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών. Επιπλέον, κατά το άρθρο 1 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, οι ρυθμίσεις για την ενέγγυα πίστωση εφαρμόζονται στο standby letter of credit στο βαθμό που ταιριάζουν στις ιδιαιτερότητές του.

---

⁹ Ψυχομάνης Σπ. (2011), «Τραπεζικό Δίκαιο-Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων», σελ.25, Αθήνα: Σάκκουλας Α.Ε

Άρα λοιπόν η πιστωτική επιστολή αναμονής έχει διασφαλιστική λειτουργία για το δανειστή σε περίπτωση παθολογικής εξέλιξης της ενοχής σε κάθε συμβατικό στάδιο. Και σ' αυτό το σημείο είναι που εντοπίζεται η διαφορά του standby letter of credit και της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, δηλαδή το standby letter of credit δεν αποτελεί μέσο πληρωμής όπως η τραπεζική ενέγγυα πίστωση, αλλά είναι εξασφαλιστικό μέσο, το οποίο έχει υποβοηθητικό και επικουρικό χαρακτήρα με την έννοια ότι ενεργοποιείται κατ' εξαίρεση. Η ομοιότητα του από την άλλη με την τραπεζική ενέγγυα πίστωση έγκειται στο ότι βάση επιπρόσθετης ρήτρας, που αποτελεί αναγκαίο περιεχόμενο του, η υποχρέωση της τράπεζας να καταβάλει το αναγραφόμενο χρηματικό ποσό στο λήπτη θα γεννάται από τη στιγμή που ο τελευταίος προσκομίζει σε αυτή τα έγγραφα, τα οποία έχουν προσδιοριστεί στην επιστολή. Βέβαια, τα συγκεκριμένα αυτά έγγραφα δεν θα είναι αυτά που απαιτούνται για την κατάρτιση της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης αλλά κατά κανόνα κάποια συναλλαγματική, δικαστική απόφαση, έγγραφη αναγνώριση χρέους, τιμολόγια ή ακόμα κάποια απλή δήλωση του ίδιου του δικαιούχου ότι επήλθε η εξασφαλιστική περίπτωση.¹⁰

2.1.4 Σύμβαση προκαταβολής έναντι φορτωτικών ή σύμβαση Lombard

Η ενέγγυα πίστωση Lombard ή διαφορετικά η σύμβαση προκαταβολής έναντι φορτωτικών εγγράφων εξυπηρετεί το εξαγωγικό εμπόριο, σε αντίθεση με την τραπεζική ενέγγυα πίστωση, που εξυπηρετεί το εισαγωγικό εμπόριο και η πορεία της είναι βασικά αντίστροφη της πορείας της τελευταίας. Συγκεκριμένα, η πορεία της σύμβασης ξεκινά απ' τη χώρα του πωλητή και σκοπός της είναι η ενίσχυση του εξαγωγικού εμπορίου δια της προεξόφλησης του τιμήματος διεθνών αγοραπωλησιών. Η σύμβαση Lombard διευκολύνει ταμειακά τον εξαγωγέα με την προκαταβολή όλου ή μέρους του ποσού, από την τράπεζα, η οποία αποκτά νόμιμο ενέχυρο στα καθ' οδόν εμπορεύματα και τα οποία θα παραδώσει μόνο όταν λάβει τα φορτωτικά έγγραφα.¹¹

Η γνήσια σύμβαση Lombard περιγράφεται στο άρθρο 34 του Νομοθετικού Διατάγματος. Η τράπεζα ανοίγει πίστωση συμβαλλόμενη με τον εξαγωγέα, έναντι αυτού υποχρεούται να καταβάλλει το ποσό και να παρουσιάσει τα έγγραφα στον

---

¹⁰ Μαρίνος Μ. (1987), «Αναθεώρηση των Ομοιόμορφων Κανόνων και Συνθητιών σχετικών με την ενέγγυα πίστωση του έτους 1983 και το standby letter of credit», σελ. 33, Ενημερωτικό Δελτίο Ενώσεως Ελληνικών Τραπεζών 1987/14

¹¹ Δικαστική Απόφαση 3037/2007 ΜΠΡ ΑΘ

εισαγωγέα. Η απαίτηση της πιστώτριας έναντι του τελευταίου για την είσπραξη του τιμήματος ασφαλίζεται με ενέχυρο «επί των εν τη φορτωτική πραγμάτων από της καταβολής των χρημάτων». Επίσης, αναλόγως εφαρμόζονται οι διατάξεις της ενέγγυας πίστωσης για το περιθώριο, τη γραπτή κατάρτιση της σύμβασης και το περιεχόμενο. Αν ο εισαγωγέας δεν επιστρέψει το ποσό, η τράπεζα θα προβεί σε εκποίηση των εμπορευμάτων ή θα παραδώσει τα έγγραφα στον εξαγωγέα, ο οποίος θα πρέπει να επιστρέψει εντόκως το δάνειο.

Στη μη γνήσια σύμβαση Lombard, η τράπεζα ανοίγει πίστωση υπέρ του εξαγωγέα, ο οποίος υποχρεούται απλώς να της εκχωρήσει την αξίωσή του κατά του εισαγωγέα για την καταβολή του τιμήματος της αγοραπωλησίας. Εν προκειμένω, η σύμβαση μπορεί να συναφθεί και πριν από την έκδοση της φορτωτικής. Στην τράπεζα δεν παραδίδονται τα έγγραφα από τον εξαγωγέα, ούτε συστήνεται υπέρ αυτής ενέχυρο επί των εμπορευμάτων. Συμβατικός δεσμός υφίσταται μόνον, μεταξύ της πιστώτριας τράπεζας και του εξαγωγέα, όπως και στη γνήσια.

Ουσιαστικά, η σύμβαση Lombard διαφοροποιείται από την τραπεζική ενέγγυα πίστωση ως προς τα ακόλουθα σημεία. Αρχικά, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, η σύμβαση Lombard εξυπηρετεί το εξαγωγικό εμπόριο ενώ η τραπεζική ενέγγυα πίστωση το εισαγωγικό. Επιπλέον, η πορεία της είναι αντίστροφη από εκείνης της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, καθώς ξεκινάει από την κατοικία του πωλητή με κατεύθυνση την κατοικία του αγοραστή. «Επίσης, στην σύμβαση Lombard δεν υπάρχει κανένας νομικός δεσμός μεταξύ του αγοραστή και της τράπεζας, η τράπεζα, απλά δανείζει τον πωλητή, ενώ στην τραπεζική ενέγγυα πίστωση η τράπεζα δανείζει τον αγοραστή. Τέλος, ο επιδιωκόμενος με τη σύμβαση Lombard στόχος δεν είναι η εξασφάλιση της πληρωμής του τιμήματος, αλλά η παροχή δανείου στον πωλητή προς ταμειακή διευκόλυνση του τελευταίου. Δηλαδή, η συγκεκριμένη συναλλαγή αποτελεί μία μορφή δανεισμού προς τον εξαγωγέα, ο οποίος προεισπράττει έμμεσα το ποσό από την τράπεζα, η οποία στη συνέχεια θα αναλάβει το συγκεκριμένο ποσό του δανείου κατά πρώτο λόγο από τον αγοραστή, με την ταυτόχρονη παράδοση προς αυτών των φορτωτικών εγγράφων και σε περίπτωση που ο τελευταίος δεν καταβάλει, από τον πελάτη της και αν πάλι δεν ικανοποιηθεί, θα μεταβεί σε αναγκαστική εκτέλεση των ενεχυριασμένων εμπορευμάτων».¹²

---

¹² Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 59, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Ενότητα 2.2 Τα υποκείμενα της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης

2.2.1 Υποκείμενα της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης

Η τραπεζική ενέγγυα πίστωση αποτελείται από τρία βασικά πρόσωπα. Τα εμπλεκόμενα μέρη είναι ο εντολέας, η εκδότρια τράπεζα και ο δικαιούχος. Μεταξύ του εντολέα και του δικαιούχου της πίστωσης συνάπτεται η βασική σχέση ή σχέση αιτίας, η οποία πρόκειται συνήθως για μία διεθνή αγοραπωλησία, η οποία προβλέπει ως τρόπο διακανονισμού του τμήματος, την έκδοση της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης. Ο εντολέας και η εκδότρια τράπεζα συνδέονται με σύμβαση που έχει ως αντικείμενο, την έκδοση της πίστωσης από την τράπεζα, δηλαδή την δημιουργία της σύμβασης ανοίγματος. Τέλος, η εκδότρια και ο δικαιούχος είναι τα μέρη της έννομης σχέσης και αποτελούν την κυρίως πίστωση. Το περιεχόμενο της σχέσης αυτής ορίζεται από τη σύμβαση πίστωσης.¹³

Εκτός από τα τρία βασικά πρόσωπα, στην πίστωση συμμετέχουν και ορισμένα άλλα πρόσωπα, τα οποία διαφέρουν ανάλογα με τη μορφή και τις ειδικότερες ανάγκες της πίστωσης. Έτσι, συνήθως μεσολαβεί και δεύτερη τράπεζα, η οποία είναι εγκατεστημένη στον τόπο του δικαιούχου της πίστωσης, με σκοπό την κοινοποίηση της πίστωσης σ' αυτόν. Η τράπεζα αυτή καλείται κοινοποιούσα. Στις περιπτώσεις, που η πίστωση δεν έχει βεβαιωθεί ο δικαιούχος έχει το δικαίωμα να παρουσιάσει τα φορτωτικά έγγραφα στην εκδότρια τράπεζα με τη μεσολάβηση μιας τρίτης τράπεζας, η οποία λειτουργεί ως βοηθός εκπλήρωσης και ονομάζεται πληρώτρια ή διαπραγματευόμενη τράπεζα. Τέλος, σύνηθες φαινόμενο είναι η μεσολάβηση καλύπτριας τράπεζας, η οποία εξουσιοδοτείται από την εκδότρια τράπεζα για να πραγματοποιήσει το λογιστικό μέρος της καταβολής, χρεώνοντας το λογαριασμό της μετά από το αίτημα καλύψεως που θα λάβει από την πληρώτρια τράπεζα. Θα πρέπει επίσης, να σημειωθεί ότι μεταξύ του οφειλέτη και του δικαιούχου δεν απορρέουν σχέσεις από τη σύμβαση της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης αλλά από τη βασική σχέση, δηλαδή τη σχέση αξίας, προς εξυπηρέτηση της οποίας συνάπτεται η τραπεζική ενέγγυα πίστωση και η οποία συνήθως είναι σύμβαση διεθνούς εμπορικής αγοραπωλησίας.

¹³ Δικαστική απόφαση 7470/2003 ΕΦ ΑΘ

Όταν λοιπόν, η εργασία είναι τετραμερής, πρέπει να γίνει διάκριση ανάλογα με το αν η δεύτερη τράπεζα που μεσολαβεί, αναλαμβάνει απέναντι στην πρώτη τράπεζα την υποχρέωση να κοινοποιήσει ή απλά να εκτελέσει και μόνο την πίστωση ή αντίθετα να τη βεβαιώσει απέναντι στο δικαιούχο.

Στη περίπτωση, κατά την οποία η δεύτερη τράπεζα αναλαμβάνει τη βεβαίωση της πίστωσης, αφού γίνει η βεβαίωση και ο δικαιούχος την αποδεχτεί, δημιουργούνται και άλλες σχέσεις ανάμεσα στη δεύτερη τράπεζα και στο δικαιούχο, δεδομένου ότι η τράπεζα αυτή αναλαμβάνει την πρόσθετη υποχρέωση απέναντι στο δικαιούχο, ότι θα εκτελέσει την πίστωση. Η βεβαίωση της πίστωσης συνίσταται στην ανάληψη από τη μεσολαβούσα τράπεζα, ίδιας αυτοτελούς και οριστικής δέσμευσης απέναντι στο δικαιούχο.

Στην περίπτωση που η δεύτερη τράπεζα αναλαμβάνει απλά και μόνο να κοινοποιήσει την πίστωση, δε δημιουργείται καμία έννομη σχέση ανάμεσα σ' αυτή και τον δικαιούχο, δεδομένου ότι αυτή ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό της πιστώτριας τράπεζας. Σε αυτή τη περίπτωση, οι σχέσεις που δημιουργούνται είναι όμοιες με αυτές που δημιουργούνται όταν η διαδικασία είναι τριμερής και επιπλέον, γεννιούνται μόνο σχέσεις μεταξύ των δύο τραπεζών, της πιστώτριας και της κοινοποιούσας.¹⁴

2.2.2 Η έννομη σχέση μεταξύ του εντολέα της πίστωσης και του δικαιούχου

Η σχέση αυτή προηγείται χρονικά από όλες τις υπόλοιπες σχέσεις. Αυτή η σχέση πηγάζει από το λόγο για τη δημιουργία της πίστωσης και ονομάζεται βασική σχέση ή σχέση αιτίας ή υποκείμενη αιτία. Η βασική σύμβαση, από την οποία πηγάζει η βασική σχέση είναι σύμβαση αγοραπωλησίας. Οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες ορίζουν ότι: «οι πιστώσεις είναι εμπορικές πράξεις διαφορετικές από τις πωλήσεις ή από τις άλλες συμβάσεις, στις οποίες ενδεχομένως να βασίζονται οι συμβάσεις, όμως αυτές σε καμία περίπτωση δεν αφορούν τις τράπεζες και δεν τις δεσμεύουν». Γι' αυτό η βασική σχέση, η οποία βρίσκεται έξω από το πεδίο της πίστωσης δεν επηρεάζεται. Όμως, η πίστωση επηρεάζει την ολοκλήρωση της

---

¹⁴ Βελέντζας Ι.(1995), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 21-23, Θεσσαλονίκη: ΙuS

σύμβασης που αποτελεί τη βασική σχέση, αφού αυτή λογίζεται ότι καταρτίζεται με τη δήλωση του δικαιούχου της πίστωσης για την αποδοχή της.¹⁵

2.2.3 Η έννομη σχέση μεταξύ του εντολέα της πίστωσης και της εκδότριας τράπεζας

Η σχέση αυτή βασίζεται σε σύμβαση, η οποία καταρτίζεται μεταξύ του εντολέα και της εκδότριας τράπεζας. Το κύριο αντικείμενο της σχέσης αυτής είναι η έκδοση πίστωσης, για την πραγματοποίηση του όμως, απαιτείται μία σειρά προϋποθέσεων αλλά και διαφόρων ενεργειών της εκδότριας τράπεζας. Το αντικείμενο της συμφωνίας είναι η παροχή ασφάλειας εκ μέρους του εντολέα, η εγγύηση υπέρ του εντολέα από τρίτο εγγυητή και η αγοραπωλησία του συναλλάγματος. Οι διάφορες ξεχωριστές συμβάσεις, οι οποίες δημιουργούνται κατά τη διαδικασία της σύναψης της αγοραπωλησίας ενσωματώνονται στην αρχική σύμβαση ανοίγματος. Τα δικαιώματα και οι περιορισμοί των συναλλασσομένων της σύμβασης καθορίζονται από τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες για τις ενέγγυες πιστώσεις.

Η νομική φύση της σχέσης απαντάται ανάμεσα στους θεσμούς της έμμισθης εντολής. Στην ελληνική θεωρία, επικρατεί η πρώτη άποψη για τη σχέση μεταξύ του εντολέα της πίστωσης και της εκδότριας τράπεζας και η άποψη αυτή ανταποκρίνεται στη σύγχρονη τάση ρύθμισης των τραπεζικών διαμεσολαβητικών εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.¹⁶

2.2.4 Η έννομη σχέση μεταξύ της εκδότριας τράπεζας και του δικαιούχου της πίστωσης

Ολόκληρος ο θεσμός της πίστωσης έναντι εγγράφων αποσκοπεί σε αυτή τη σχέση. Η εκδότρια τράπεζα λαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει το ποσό της πίστωσης στο δικαιούχο, εφόσον παραδοθούν σ' αυτή τα φορτωτικά έγγραφα σύμφωνα με τους όρους της πίστωσης. Έτσι λοιπόν, αυτή η σχέση είναι μονομερής. Η σύμβαση ολοκληρώνεται, με την κοινοποίηση της πίστωσης στο δικαιούχο, χωρίς

---

¹⁵ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

¹⁶ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

να είναι απαραίτητη η αποδοχή εκ μέρους του. Άλλωστε, το φαινόμενο της αποδοχής της πίστωσης είναι σπάνιο. Γι' αυτό το λόγο αναπτύχθηκε η θεωρία της σιωπηλής αποδοχής, η οποία όμως είναι αντίθετη με του Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες για τις ενέγγυες πιστώσεις.

Η νομική φύση της σχέσης μεταξύ της εκδότριας τράπεζας και του δικαιούχου έγκειται σε συμβατική ανάληψη αφηρημένης υποχρέωσης εκ μέρους της εκδότριας τράπεζας. Στην περίπτωση που η εκδότρια τράπεζα χρησιμοποιήσει άλλη τράπεζα για την κοινοποίηση της πίστωσης στον δικαιούχο, δημιουργούνται δύο επιπλέον σχέσεις. Αυτές είναι: πρώτον, εκδότρια-κοινοποιούσα και δεύτερον, κοινοποιούσα-δικαιούχος.

2.2.5 Οι έννομες σχέσεις μεταξύ εκδότριας, κοινοποιούσας και του δικαιούχου της πίστωσης

Η κοινοποιούσα τράπεζα είναι αυτή, η οποία κοινοποιεί στο δικαιούχο την ολοκλήρωση της πίστωσης. Η κοινοποιούσα τράπεζα συνδέεται με την εκδότρια με σύμβαση έργου και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί εντολής του Αστικού Κώδικα. Η κοινοποιούσα τράπεζα δε έχει καμία σχέση με τον δικαιούχο. Όμως, έχει ευθύνη απέναντι του, για την εγκυρότητα της πίστωσης από τη στιγμή που αυτή έχει κοινοποιήσει την ολοκλήρωση της πίστωσης. Το μέτρο της ευθύνη αυτής, ονομάστηκε «λογική φροντίδα» σύμφωνα με τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες.

Η ελληνική νομολογία δεν έχει καθιερώσει μία σαφή άποψη για αυτή τη σχέση. Θεωρεί τον ανταποκριτή άλλοτε, ως εντολοδόχο και άλλοτε, ως βοηθό εκπληρώσεως. Όμως, και στις δύο περιπτώσεις, ο ανταποκριτής έχει την ευθύνη της πίστωσης.¹⁷

2.2.6 Οι έννομες σχέσεις του δικαιούχου της πίστωσης με τη βεβαιούσα και την πληρώτρια τράπεζα

Οι σχέσεις της εκδότριας τράπεζας και του δικαιούχου της πίστωσης με τη μεσολαβούσα τράπεζα αναπτύσσονται σε διαφορετικό επίπεδο. Εδώ, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, η βεβαιούσα τράπεζα δεν ταυτίζεται πάντοτε με την κοινοποιούσα.

---

¹⁷ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

Αντιθέτως, είναι δυνατό να βεβαιωθεί η πίστωση από τράπεζα, η οποία δεν την κοινοποίησε και ούτε βρίσκεται στον τόπο εγκατάστασης του δικαιούχου. Ο δικαιούχος αποκτάει απέναντι στη βεβαιούσα τα ίδια δικαιώματα που έχει απέναντι στην εκδότρια. Η ευθύνη αυτών των δύο τραπεζών είναι αυτοτελής.

Για τη φύση της σχέσης λοιπόν, μεταξύ βεβαιούσας τράπεζας και δικαιούχου ισχύουν όσα ειπώθηκαν παραπάνω για τη σχέση μεταξύ εκδότριας και δικαιούχου (Βλέπε: § 2.2.4). Όμως, ιδιαίτερος σχολιασμός απαιτείται για τη φύση της σχέσης μεταξύ της εκδότριας και της βεβαιούσας τράπεζας. Σ' αυτή τη σχέση μπορεί κανείς να διακρίνει αρκετές ομοιότητες με τη σχέση εντολέα της πίστωσης και εκδότρια τράπεζα. Η βεβαιούσα τράπεζα αποδέχεται την αίτηση της εκδότριας και προβαίνει σε ανάληψη υποχρεώσεων απέναντι στο δικαιούχο. Ο νομικός χαρακτήρας της σχέσης της εκδότριας τράπεζας με τη βεβαιούσα τράπεζα μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει τη φύση της σχέσης του εντολέα της πίστωσης και της εκδότριας τράπεζας, δηλαδή πρόκειται είτε για έμμισθη εντολή, είτε για σύμβαση έργου με στοιχεία εντολής. Για την ολοκλήρωση της πίστωσης, ένα ακόμα πρόσωπο είναι σημαντικό. Αυτό είναι η πληρώτρια ή διαπραγματευόμενη τράπεζα. Στην περίπτωση, της βεβαιωμένης πίστωσης, την πληρωμή ή την διαπραγμάτευση πραγματοποιεί η βεβαιούσα τράπεζα. Αντίθετα, αν η πίστωση δεν είναι βεβαιωμένη, η πληρωμή ή η διαπραγμάτευση της πίστωσης γίνεται από μία τρίτη τράπεζα, η οποία:

- Πρώτον, είτε κατονομάζεται ρητά στην πίστωση το όνομα της τράπεζας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζουν οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες για τις ενέγγυες πιστώσεις, οπότε και η πίστωση είναι δεσμευμένη για πληρωμή ή διαπραγμάτευση.
- Δεύτερον, δεν κατονομάζεται, οπότε η πίστωση είναι ελεύθερη να εκτελεστεί από οποιαδήποτε τράπεζα.¹⁸

Και στις δύο περιπτώσεις, δεν μπορεί να δημιουργηθεί καμία υποχρέωση σε βάρος της τρίτης τράπεζας, για το λόγο και μόνο ότι κατονομάζεται στην σύμβαση της πίστωσης από την εκδότρια τράπεζα. Για τον ίδιο λόγο, ο δικαιούχος δεν μπορεί να ασκήσει δικαιώματα απέναντι στην τρίτη τράπεζα. Επομένως, η αναγραφή στη σύμβαση της πίστωσης το όνομα μιας συγκεκριμένης τράπεζας, η οποία είναι ορισμένη για την πληρωμή ή τη διαπραγμάτευση, δεν έχει άλλο αποτέλεσμα παρά τον

---

¹⁸ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

περιορισμό των δικαιωμάτων του δικαιούχου της πίστωσης. Βέβαια, ο περιορισμός δεν είναι άμεσος αλλά ουσιαστικός, αφού έχει συνέπειες στη διαθεσιμότητα της πίστωσης, περιορίζοντας τις εναλλακτικές δυνατότητες του δικαιούχου για την ολοκλήρωση της. Η αναγραφόμενη τράπεζα δεν είναι υποχρεωμένη να δεχθεί την παράδοση των φορτωτικών εγγράφων. Αν λοιπόν, η κατονομαζόμενη τράπεζα αρνηθεί να εκτελέσει την πίστωση, η διαδικασία της πίστωσης γίνεται προβληματική. Σε αυτή τη περίπτωση, πρέπει να γίνει δεχτό ότι, ο δικαιούχος μπορεί να αποστείλει τα φορτωτικά έγγραφα απευθείας στην εκδότρια τράπεζα, χωρίς τη μεσολάβηση δεύτερης τράπεζας. Το δικαίωμα του δικαιούχου είναι επακόλουθο του θεμελιώδους δικαιώματος του για την πληρωμή της αξίας της πίστωσης, η οποία πηγάζει από τη διμερή σχέση του με την εκδότρια τράπεζα.

Αν η κατονομαζόμενη τράπεζα δεχθεί τα φορτωτικά έγγραφα και εκτελέσει την πίστωση, η διαδικασία εξελίσσεται διαφορετικά. Τότε δημιουργούνται δύο νέα ζεύγη έννομων σχέσεων, τα οποία είναι: πρώτον, δικαιούχος-κατονομαζόμενη τράπεζα και δεύτερον, κατονομαζόμενη τράπεζα-εκδότρια τράπεζα.

Η φύση της σχέσης μεταξύ του δικαιούχου και της κατονομαζόμενης τράπεζας ποικίλλει, με κριτήριο το αν η τράπεζα αυτή πληρώνει το ποσό της πίστωσης από τα δικά της διαθέσιμα κεφάλαια, ζητώντας στη συνέχεια την κάλυψη της από την εκδότρια τράπεζα ή καταβάλλει το ποσό χρησιμοποιώντας κεφάλαια της εκδότριας τράπεζας, τα οποία αντλεί με ευθύνη της, σύμφωνα με τους όρους της πίστωσης. Κατά κανόνα η εκδότρια τράπεζα εξουσιοδοτεί με όρο που περιλαμβάνει την ίδια την πίστωση, την τράπεζα που θα την εκτελέσει, να πραγματοποιήσει πληρωμή είτε με απ' ευθείας χρέωση του λογαριασμού που τηρείται μεταξύ τους, είτε ζητώντας κάλυψη από τρίτη τράπεζα, στην οποία τηρούν λογαριασμούς και οι δύο τράπεζες. Η καλύπτρια τράπεζα είναι ειδικά εξουσιοδοτημένη από την εκδότρια να πραγματοποιήσει την πληρωμή.¹⁹ Η εξουσιοδότηση για την εκτέλεση και την πληρωμή προϋποθέτει βέβαια να συμπίπτει ο τόπος εκτέλεσης της πίστωσης με τον τόπο εγκατάστασης του δικαιούχου.

Στην πρώτη περίπτωση, η πληρώτρια τράπεζα πραγματοποιεί προκαταβολή του ποσού της πίστωσης στο δικαιούχο ενώ παράλληλα, ενεργεί ως εντολοδόχος του για την παρουσίαση των φορτωτικών εγγράφων στην εκδότρια τράπεζα. Στη δεύτερη

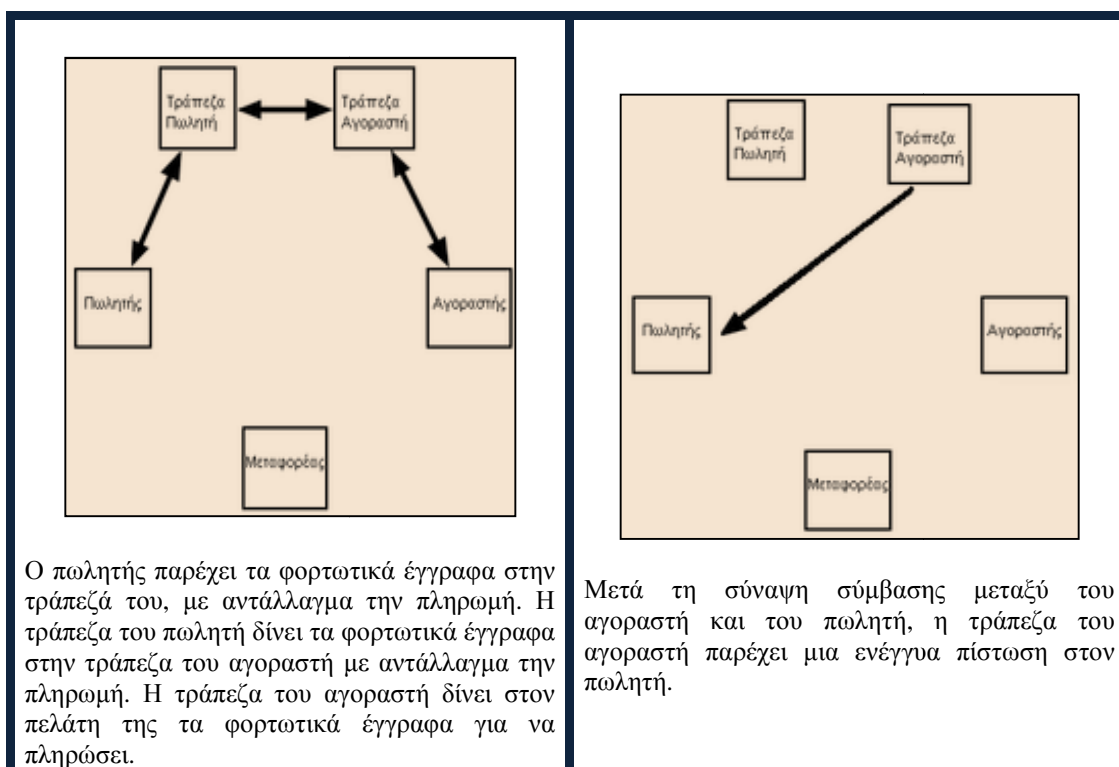
¹⁹ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνθήκες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

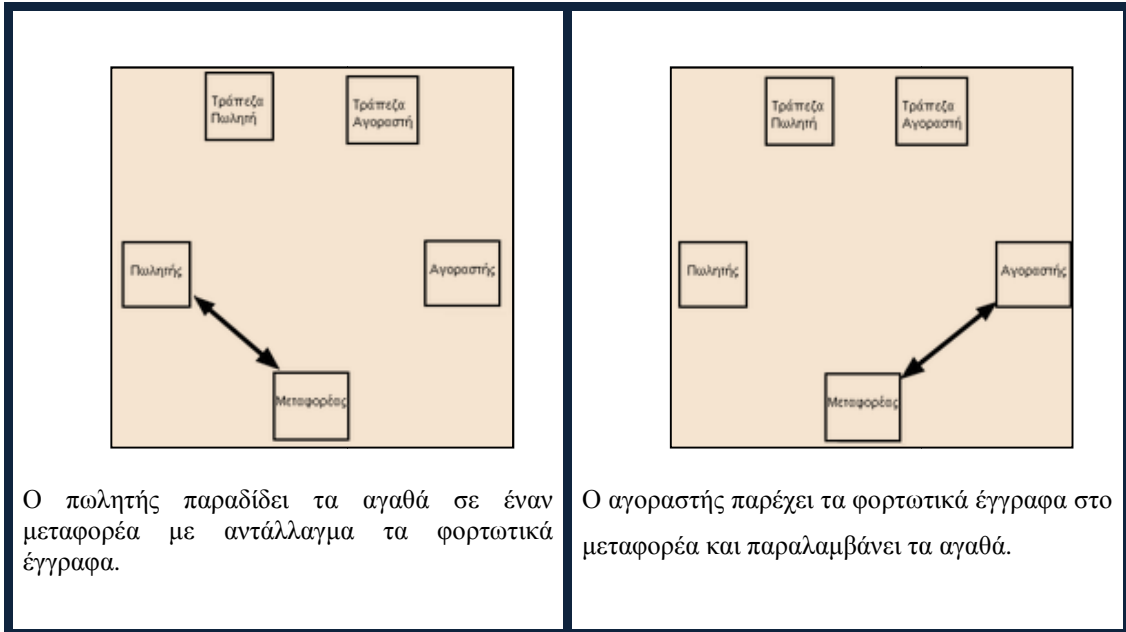
περίπτωση, η πληρώτρια τράπεζα ενεργεί ως εντολοδόχος της εκδότριας και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις της τελευταίας. Βέβαια, θα πρέπει να ερευνηθεί αν απαιτείται να προϋπάρχει σύμβαση ανταπόκρισης μεταξύ της εκδότριας τράπεζας και της πληρώτριας τράπεζας ή αν αρκεί η πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στη σύμβαση της πίστωσης.²⁰

Πίνακας 1

Διαγραμματική παρουσίαση των παραπάνω έννομων σχέσεων μεταξύ των μερών μιας τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης

²⁰ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνθήκες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

Πηγή: <http://el.wikipedia.org/>

Ενότητα 2.3 Οι μορφές της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης

Η μακροχρόνια τραπεζική πρακτική σε συνδυασμό με τις ανάγκες των διεθνών συναλλαγών δημιούργησαν διάφορα είδη πιστώσεων, τα οποία επινοήθηκαν για να εξυπηρετούν εξειδικευμένες ανάγκες των συναλλαγών ή ιδιομορφίες των διεθνών αγοραπωλησιών. Η τραπεζική ενέγγυα πίστωση διακρίνεται λοιπόν, στη σύγχρονη συναλλακτική πρακτική σε περισσότερα είδη. Τα είδη αυτά είναι: η ανακλητή και η ανέκκλητη ενέγγυα πίστωση, η βεβαιωμένη και η μη βεβαιωμένη ενέγγυα πίστωση, η πίστωση με άμεση ή μεταγενέστερη πληρωμή, η επαναληπτική ή ανακυκλούμενη ενέγγυα πίστωση, η μεταφερτή ή μεταβιβάσιμη ενέγγυα πίστωση, η πίστωση με ρήτρα προκαταβολής ή αλλιώς πίστωση ερυθράς ρήτρας και η πίστωση υποστήριξης ή βοηθητική πίστωση. Παρακάτω παρουσιάζονται εκτενέστερα οι ιδιότητες κάθε μορφής ενέγγυας πίστωσης.

2.3.1 Ανακλητή ενέγγυα πίστωση

Στον τύπο αυτό η τράπεζα, απλώς κατ' εντολή του πελάτη της, γνωστοποιεί στον δικαιούχο, και υπόσχεται ότι θα καταβάλλει η ίδια ή η ανταποκρίτρια υπέρ αυτού ή θα αποδεχθεί συναλλαγματικές χωρίς να δεσμεύεται νομικά. Δηλαδή, ο πελάτης διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει την εντολή ή να τροποποιήσει τους όρους κάθε στιγμή, χωρίς μάλιστα να είναι αναγκαίο να ειδοποιηθεί ο δικαιούχος προηγουμένως.

Συμφωνείται λοιπόν, ότι η πιστώτρια θα δικαιούται ή θα υποχρεούται έναντι του οφειλέτη, συμμορφούμενη στις εντολές του και επιφυλάσσοντας αντίστοιχο δικαίωμά της έναντι του τρίτου, να ανακαλεί ή να τροποποιεί την πίστωση. Η ανάκληση ή η τροποποίηση της εντολής, μπορεί να γίνει μέχρι την αποστολή της ειδοποίησης στο δικαιούχο ή και σε μεταγενέστερο χρόνο, όχι πάντως μετά την εκτέλεση της πίστωσης. Ο χαρακτηρισμός της πίστωσης ως ανακλητή, πρέπει να συμφωνείται ρητώς μεταξύ της τράπεζας και του εντολέα (πελάτη) της, να γνωστοποιείται στον δικαιούχο με την αναγγελία για το άνοιγμα της πίστωσης και να αναφέρεται στην εντολή προς την ανταποκρίτρια τράπεζα.

Η εκδότρια τράπεζα οφείλει: πρώτον, να καλύψει μία άλλη τράπεζα μέσω της οποίας μία ανακλητή πίστωση έχει καταστεί διαθέσιμη με άμεση πληρωμή, αποδοχή ή διαπραγμάτευση, πριν λάβει την ειδοποίηση τροποποίησης ή ακύρωσης, έναντι

εγγράφων, τα οποία είναι σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της πίστωσης. Δεύτερον, να καλύψει μία άλλη τράπεζα μέσω της οποίας μία ανακλητή πίστωση έχει καταστεί διαθέσιμη με μελλοντική πληρωμή, αν η τράπεζα αυτή, πριν λάβει την ειδοποίηση τροποποίησης ή ακύρωσης, είχε παραλάβει έγγραφα, τα οποία είναι σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της πίστωσης.²¹

2.3.2 Ανέκκλητη ενέγγυα πίστωση

«Αντίθετα, στην περίπτωση την αμετάκλητης ή ανέκκλητης τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, η τράπεζα κατ' εντολή του πελάτη της, αναλαμβάνει έναντι του τρίτου, οριστική δέσμευση για την καταβολή του ποσού πίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Εν προκειμένω λοιπόν, η τράπεζα σε συμφωνία με τον πελάτη της δεσμεύεται οριστικά έναντι του δικαιούχου, ότι θα ειδοποιηθεί για το άνοιγμα της πίστωσης, για να τον πληρώσει, να αποδεχθεί ή να διαπραγματευθεί υπό τον όρο όμως, της προσκόμισης των εγγράφων».²²

Σύμφωνα με την κρατούσα άποψη, η αποδοχή του δικαιούχου δεν απαιτείται καν να περιέλθει στην τράπεζα για την ολοκλήρωση της σύμβασης ως τριμερούς σχέσεως. Δηλαδή, από τη στιγμή που η πίστωση γίνεται αμετάκλητη, δημιουργείται ευθεία και οριστική δέσμευση της πιστώτριας τράπεζας απέναντι στο δικαιούχο για την πληρωμή σ' αυτόν ποσού της πίστωσης, με την προϋπόθεση να προσκομίσουν τα έγγραφα από δικαιούχο, μέχρι το χρόνο λήξης της πίστωσης.

Τα παραπάνω αναλύονται τόσο στο άρθρο 3 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, όσο και στο άρθρο 28 του Νομοθετικού Διατάγματος του 1923. Τέλος, η αμετάκλητη πίστωση είναι η πλέον διαδεδομένη μορφή στις συναλλαγές, λόγω της εξασφάλισης των συμφερόντων των εμπλεκόμενων στη πίστωση μερών.

2.3.3 Βεβαιωμένη και μη βεβαιωμένη

Η διάκριση αυτή, αφορά μόνο στην αμετάκλητη πίστωση όπου προστίθεται στη σχέση της πιστώτριας και του δικαιούχου δεύτερη τράπεζα. Η δεύτερη αυτή τράπεζα είναι η ανταποκρίτρια της πρώτης και συνήθως εδρεύει στην χώρα του δικαιούχου.

---

²¹ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 41-43, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

²² Δικαστική Απόφαση 2967/2007 ΜΠΡ ΑΘ

Για την κατανόηση της διάκρισης σε βεβαιωμένη και μη βεβαιωμένη ενέγγυα πίστωση, παρακάτω παρατίθεται ο ορισμός, σύμφωνα με την Δικηγόρο Αννίτα Μ. Τετριμέλη:

- «Στη βεβαιωμένη ενέγγυα πίστωση η ανταποκρίτρια (βεβαιούσα) σε συμφωνία με την εκδότρια τράπεζα «βεβαιώνει», δηλαδή αναλαμβάνει αυτοτελή και προσωπική ευθύνη έναντι του δικαιούχου για την εκπλήρωση των όρων της σύμβασης. Η μεγάλη σημασία της βεβαιωμένης ενέγγυας πίστωσης έγκειται στο ότι συντελεί στη δημιουργία αισθήματος ενισχυμένης ασφάλειας στο δικαιούχο, ιδίως στη περίπτωση που η ενέγγυα πίστωση έχει εκδοθεί από τράπεζα χώρας με πολιτική, οικονομική και κοινωνική αστάθεια, καθώς ο τελευταίος μπορεί να στραφεί κατά της εκδότριας τράπεζας αλλά και κατά της βεβαιούσας για την πληρωμή του.
- Μη βεβαιωμένη ενέγγυα πίστωση είναι αυτή στο πλαίσιο της οποίας, η δεύτερη τράπεζα αναλαμβάνει έναντι της πρώτης την υποχρέωση να κοινοποιήσει το άνοιγμα της πίστωσης προς τον δικαιούχο ή να πραγματοποιήσει την πληρωμή της πίστωσης προς το δικαιούχο χωρίς, όμως να αναλαμβάνει καμία δέσμευση απέναντι του για την εκτέλεση της πίστωσης. Εν προκειμένω, η ανταποκρίτρια τράπεζα, απλώς ειδοποιεί τον δικαιούχο περί του ανοίγματος αμετάκλητης πίστωσης και καταβάλλει το προϊόν της σε αυτόν. Η ανταποκρίτρια τράπεζα λειτουργεί ως άγγελος της εκδότριας και βοηθός εκπλήρωσης της οφειλόμενης από την αποκλειστικά ενεχόμενη πιστώτρια ενοχής». (Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση, σελίδα 43 & 44).²³

Και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις επιτυγχάνεται ύψιστη εξασφάλιση και διευκόλυνση του δικαιούχου, διότι η διαδικασία περαιώνεται στον τόπο της επαγγελματικής του δραστηριότητας. Επιπλέον, στη βεβαιωμένη πίστωση παύει ο κίνδυνος πιθανής αδυναμίας της εκδότριας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, αν και το κόστος της τραπεζικής εργασίας αυξάνεται.

---

²³ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 43-44, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

2.3.4 Πίστωση διαθέσιμη με άμεση πληρωμή, με μελλοντική ή μεταγενέστερη πληρωμή, με αποδοχή ή διαπραγμάτευση

Με βάση το βιβλίο, «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», της Αννίτας Μ. Τετριμέλη, παρακάτω γίνεται η διάκριση των πιστώσεων με βάση την χρονική καταβολή του ποσού της πίστωσης.

- Ενέγγυα Πίστωση διαθέσιμη με άμεση πληρωμή (Credits available by sight payment), δηλαδή είτε η εκδότρια, είτε άλλη ανταποκρίτρια τράπεζα, που μπορεί να είναι απλώς κοινοποιούσα ή βεβαιούσα, υποχρεούται να πληρώσει την πίστωση μόλις της παραδοθούν τα συμφωνηθέντα έγγραφα. (Σελίδα 46)
- Ενέγγυα Πίστωση διαθέσιμη με αποδοχή είναι αυτή, «το περιεχόμενο της οποίας έγκειται στην υπόσχεση εκ μέρους της εκδότριας ή βεβαιούσας τράπεζας ότι θα αποδεχτεί συναλλαγματική προθεσμίας που έχει εκδοθεί από τον δικαιούχο, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 10, παράγραφος Α των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου». (Σελίδα 48)
- Πίστωση διαθέσιμη με διαπραγμάτευση χαρακτηρίζεται αυτή, στο πλαίσιο της οποίας, η εκδότρια τράπεζα αναλαμβάνει την ευθύνη ότι άλλη κατονομαζόμενη τράπεζα ή οποιαδήποτε τράπεζα θα αγοράσει συναλλαγματικές όψεως ή προθεσμίας εκδόσεως του δικαιούχου με πληρώτρια την ίδια, ή άλλα έγγραφα ή θα αναλάβει υποχρέωση μελλοντικής πληρωμής έναντι πάντα των συμφωνημένων εγγράφων. Η διαπραγμάτευση ειδικά μετά την τελευταία αναθεώρηση των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου έχει τις ακόλουθες δύο έννοιες.

«Αφενός, την έκδοση συναλλαγματικών όψεως ή προθεσμίας από τον δικαιούχο με πληρώτρια την εκδότρια τράπεζα. Στο ελληνικό δίκαιο ο όρος με την προαναφερθείσα έννοια ταυτίζεται με την πώληση συναλλαγματικής, όπου ο κομιστής οπισθογραφεί και παραδίδει τη συναλλαγματική στη τράπεζα με την οποία διαπραγματεύεται, λαμβάνοντας ως τίμημα την τρέχουσα προεξοφλητική αξία της, είτε άμεσα, είτε σε μεταγενέστερο χρόνο.

Αφετέρου, ο όρος έχει την έννοια της παράδοσης των συμφωνηθέντων εγγράφων στη δεχόμενη να διαπραγματευθεί τράπεζα έναντι καταβολής της τρέχουσας προεξοφλητικής αξίας της πίστωσης, μειωμένης δηλαδή κατά το ύψος των τόκων που αντιστοιχούν στο ολικό ποσό από την καταβολή μέχρι τον συμφωνηθέντα στην πίστωση χρόνο πληρωμής. Η δεύτερη αυτή έννοια του όρου

διαπραγμάτευση είναι άγνωστη στο ελληνικό δίκαιο αλλά είναι αποδεκτή κυρίως στα πλαίσια του αγγλικού και αμερικανικού δικαίου». (Σελίδα 48)²⁴

- Ενέγγυα Πίστωση μεταγενέστερης πληρωμής (Credit by deferred payment) Εδώ, η εκδότρια ή ανταποκρίτρια τράπεζα καταβάλλει στον δικαιούχο το ποσό της πίστωσης, σε μεταγενέστερο χρόνο και όχι αμέσως με την προσκόμιση σ' αυτή των φορτωτικών εγγράφων. Στη μορφή αυτής της ενέγγυας πίστωσης πρέπει, λόγω της χρονικής διαφοράς μεταξύ της παράδοσης των εγγράφων στην τράπεζα και της καταβολής του ποσού της πίστωσης να διακρίνεται, αφενός η ημερομηνία λήξης της πίστωσης μέχρι την οποία πρέπει να προσκομισθούν στην τράπεζα τα έγγραφα και αφετέρου η ημερομηνία πληρωμής, όταν ο δικαιούχος μπορεί να απαιτήσει την εκτέλεση της πίστωσης αφού έχει βέβαια εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Αν η βεβαιωμένη πίστωση εξυπηρετεί τον δικαιούχο, η εν λόγω πίστωση λειτουργεί οικονομικώς υπέρ του αγοραστή. Αυτός εκμεταλλεύεται μεταπωλώντας τα εμπορεύματα, προ της καταβολής του τιμήματος, ενώ υποχρεούται να εξοφλήσει την πληρώτρια τράπεζα σε αψώτερο χρόνο, όταν η υποχρέωση αυτή θα έχει καλυφθεί από το κέρδος της εμπορικής του δραστηριότητας. Εν προκειμένο, υφίσταται προβληματισμός ως προς το δικαίωμα της τράπεζας να καταβάλλει στον δικαιούχο το ποσό πριν την ημερομηνία πληρωμής. Ο δικαιούχος βεβαίως δεν μπορεί να απαιτήσει την καταβολή της πίστωσης πριν το χρόνο αυτού ούτε κι η τράπεζα να προβεί σε αυτήν, εφόσον υπάρχει ρητός αντίθετος όρος στη σύμβασή της με τον εντολέα.

Ωστόσο, τίθεται εδώ το ερώτημα τι γίνεται σε περίπτωση ασυμφωνίας. Επί του θέματος έχουν διατυπωθεί αντικρουόμενες απόψεις. Από τη μία υποστηρίζεται ότι σε περίπτωση που δεν έχει προβλεφθεί ρήτρα απαγορευτική της καταβολής του ποσού της πίστωσης από την τράπεζα πριν από την προκαθορισμένη ημερομηνία, είναι δυνατή η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 324 του Αστικού Κώδικα, που με την αρχή της εύνοιας προς τον οφειλέτη ορίζει ότι: «αν ο χρόνος της παροχής είναι ορισμένος, ο οφειλέτης σε περίπτωση αμφιβολίας έχει δικαίωμα να εκπληρώσει την παροχή και πριν από το χρόνο αυτό».

---

²⁴ Τετρίμηλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 48, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Ωστόσο, πειστικότερη προκρίνεται η άποψη ότι, η διάταξη του άρθρου 324 του Αστικού Κώδικα δεν τυγχάνει εφαρμογής στην συγκεκριμένη περίπτωση εν όψει των ιδιαιτεροτήτων της ενέγγυας πίστωσης, όπου ο πραγματικός φορέας της οφειλής είναι τρίτος κι όχι η τράπεζα που κατέβαλλε. Ειδικότερα, στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την πρόωρη καταβολή του ποσού της πίστωσης μέχρι τον αρχικό συμφωνηθέντα χρόνο με τον πελάτη της πληρωμής, μπορεί να ανακύψουν γεγονότα που συνιστούν την άρνηση της καταβολής κατά τον ορισμένο χρόνο. Η λύση αυτή κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη, καθώς προστατεύονται τα συμφέροντα του αγοραστή εν όψει και της ιδιαίτερης σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ πελάτη-τράπεζας και της αρχής της τυπικής αυστηρότητας της εντολής προς την πιστώτρια. (Σελίδες 46-47)²⁵

Η τράπεζα είναι υποχρεωμένη να προασπίζει τα συμφέροντα του πελάτη της, τα οποία η ίδια διαχειρίζεται. Συμπερασματικά, λοιπόν η πίστωση θα πρέπει να εκτελείται με απόλυτο σεβασμό προς τους όρους της εντολής. Και σε περίπτωση που η τράπεζα προβεί σε πρόωρη πληρωμή της πίστωσης, ενεργεί με δικό της κίνδυνο.

2.3.5 Επαναληπτική ή Ανακυκλούμενη Πίστωση

Επαναληπτική ή ανακυκλούμενη ενέγγυα πίστωση (Revolving Credit) υπάρχει όταν στο δικαιούχο με ρητό όρο σύμβασης, αναγνωρίζεται το δικαίωμα να κάνει χρήση της πίστωσης με τους ίδιους όρους κατ' επανάληψη σε διαφορετικούς χρόνους, χωρίς να απαιτείται κάθε φορά το άνοιγμα μιας νέας πίστωσης, προς εξυπηρέτηση μιας διαρκούς εμπορικής συνεργασίας με περιοδικές παροχές μεταξύ του δικαιούχου και του αγοραστή-εντολέα. Η ανακυκλούμενη ενέγγυα πίστωση εξυπηρετείται συνήθως από σύμβαση πίστωσης με αλληλόχρεο λογαριασμό μεταξύ της πληρώτριας και του εντολέα της, με χρήση από έναν ή περισσότερους δικαιούχους. Επίσης, είναι δυνατόν να καθορίζεται το ανώτατο ποσό των πληρωμών ανά ορισμένη χρονική περίοδο και για καθορισμένο αριθμό χρονικών περιόδων. Η συγκεκριμένη μορφή ενέγγυας πίστωσης είναι αρκετά εξυπηρετική για τις διαρκείς και σταθερά επαναλαμβανόμενες συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων που

---

²⁵ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 46-47, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές χώρες, καθώς συμβάλλει στην εξοικονόμηση χρόνου αλλά και χρήματος.

2.3.6 Ενέγγυα Πίστωση «κόκκινης» ή «πράσινης» ρήτρας

Ενέγγυα πίστωση ερυθράς ρήτρας (red clause), δηλαδή στην πίστωση «ερυθράς» ρήτρας συμφωνείται ότι ο δικαιούχος μπορεί να εισπράξει το σύνολο ή μέρος του ποσού της πίστωσης, το οποίο θα συμψηφισθεί με το τελικά καταβαλλόμενο ποσό, πριν το εμπόρευμα φορτωθεί και πριν την παράδοση των εγγράφων στην τράπεζα. Η πίστωση «ερυθράς» ρήτρας οφείλει το όνομα της στην πρακτική της αναγραφής της ρήτρας προκαταβολής με κόκκινη μελάνη στο κείμενο της σύμβασης. Ο όρος αυτός εξυπηρετεί τη λειτουργία της σχέσης αξίας με την εκπλήρωση της συμφωνίας για προκαταβολή όλου ή μέρους του τιμήματος της αγοραπωλησίας.

Με αυτό τον τρόπο, επιτυγχάνεται η χρηματοδοτική διευκόλυνση ή η κάλυψη αναγκών του πωλητή, που με τα χρήματα αυτά, συνήθως προμηθεύεται τα εμπορεύματα, τα οποία αργότερα θα παραδώσει στον αγοραστή. Οι ρήτρες προκαταβολής ανάλογα με την ύπαρξη ή μη υποχρέωση για παροχή εξασφαλίσεων από το δικαιούχο διακρίνονται, είτε σε διασφαλισμένες, οι οποίες απαιτούν αυξημένες διασφαλίσεις εκ μέρους του δικαιούχου προκειμένου ο τελευταίος να εισπράξει την προκαταβολή, που στην τραπεζική ορολογία καλούνται «πράσινες» ρήτρες ή διασφαλισμένες ρήτρες, είτε σε μη διασφαλισμένες, οι οποίες επιτρέπουν τη λήψη προκαταβολής χωρίς την ανάγκη κάποιου διασφαλιστικού στοιχείου, οι καλούμενες «ερυθρές» ρήτρες.²⁶ Οι παρεχόμενες διασφαλίσεις που επιτρέπουν στην τράπεζα την ανάκτηση του ποσού της προκαταβολής είναι πρώτον, κάποια εγγυητική επιστολή τράπεζας που καλύπτει το ποσό της προκαταβολής και τυχόν τόκους και δεύτερον κάποιο αποθετήριο στο όνομα της εκδότριας τράπεζας.

2.3.7 Μεταφερτή ή μεταβιβάσιμη ενέγγυα πίστωση

Μία άλλη διάκριση της ενέγγυας πίστωσης είναι σε μεταβιβάσιμη και αμεταβίβαστη ανάλογα με τον αν έχει συμφωνηθεί ή όχι η δυνατότητα του δικαιούχου της πίστωσης να υποκατασταθεί στα δικαιώματα που έχει έναντι της

---

²⁶ Μαρούδας Γ. (2000), «Η τραπεζική ενέγγυος πίστωση στο ελληνικό και αγγλικό δίκαιο», σελ. 48, Αθήνα: Σάκκουλας Αντ. Ν.

τράπεζας από άλλον ή άλλους δικαιούχους. Στα πλαίσια λοιπόν, μίας ενέγγυας πίστωσης μπορεί να προβλεφθεί η δυνατότητα ολικής ή μερικής υποκατάστασης του αρχικού δικαιούχου από ένα ή περισσότερους δικαιούχους. Μετά την άσκηση του δικαιώματος μεταφοράς, με τη συμφωνία αρχικού και δεύτερου δικαιούχου ειδοποιείται η τράπεζα, που πλέον δεσμεύεται έναντι του τελευταίου.

Αυτή η μορφή πίστωσης συναντάται, είτε όταν ο αρχικός δικαιούχος δεν είναι ο παραγωγός των εμπορευμάτων, αλλά τα μεταπωλεί στον τελικό αγοραστή, αφού ο ίδιος τα έχει προμηθευτεί από άλλο πρόσωπο, είτε όταν δυσκολεύεται να προμηθεύσει τη συνολική ποσότητα των πωλούμενων αγαθών. Ο προμηθευτής επιθυμεί την εξασφάλιση της καταβολής του τιμήματος από τον αρχικό αγοραστή με την υποκατάστασή του στη σχέση με την τράπεζα. Συνήθως, το ποσόν της πίστωσης περιλαμβάνει το εμπορικό κέρδος του αρχικού δικαιούχου και υπερβαίνει το οφειλόμενο στο υποκατάστατο τίμημα. Η μεταβίβαση, λοιπόν, γίνεται για ορισμένο ποσό της πίστωσης, το οποίο ισούται με το τίμημα της αρχικής αγοραπωλησίας και για το υπόλοιπο έχει δικαίωμα χρήσης ο αρχικός δικαιούχος.²⁷

2.3.8 Πίστωση Υποστήριξης ή Βοηθητική Πίστωση

Πρόκειται για ένα νέο είδος πίστωσης ανεξάρτητης, η οποία συνδέεται στενά και ανοίγεται με βάση μία ήδη υπάρχουσα κύρια ανέκκλητη πίστωση. Ο δικαιούχος μίας ανέκκλητης βασικής ενέγγυας πίστωσης μπορεί να δώσει εντολή στην εκδότρια τράπεζα, για να ανοίξει μία αυτοτελή πίστωση, βοηθητική (back to back credit) υπέρ ενός άλλου προσώπου, συνήθως του προμηθευτή του, στον οποίο και θα αδυνατεί να καταβάλλει το συμφωνημένο μεταξύ τους πόσο. Έτσι, εξυπηρετείται ο αρχικός δικαιούχος, που αδυνατεί οικονομικά να καταβάλλει στον προμηθευτή του το τίμημα της μεταξύ τους αγοραπωλησίας, με τον συμψηφισμό των αντιθέτων απαιτήσεων από τη βασική και βοηθητική πίστωση.²⁸

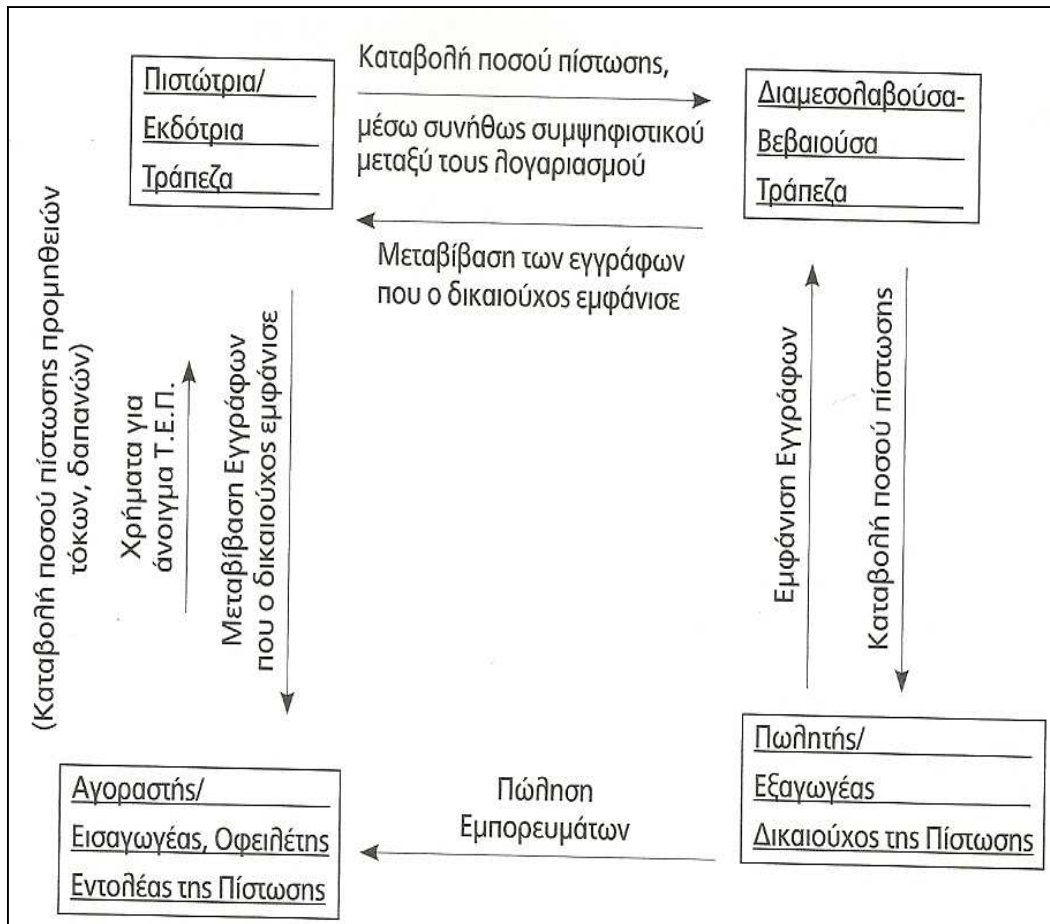
---

²⁷ Θεμελή Χρ. (2003), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση-Σύμβαση πολλαπλότητας και περιπλοκότητας», σελ. 42, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση

²⁸ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 50, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Διάγραμμα 1

Ροή αγαθών, χρήματος και εγγράφων στα πλαίσια της Τραπεζικής Ενέγγυας Πίστωσης

Πηγή: Αννίτα-Αναστασία Μ. Τετριμέλη (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Ενότητα 2.4 Διαδικασίες των τραπεζικών ενέγγυων πιστώσεων

Σε αυτή την ενότητα θα αναφερθούν οι βασικές διαδικασίες των τραπεζικών ενέγγυων πιστώσεων. Αρχικά, θα πρέπει να αναλυθεί ο τρόπος κατάρτισης μιας τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, ο οποίος διαφέρει από τράπεζα σε τράπεζα και από χώρα σε χώρα. Όμως, πάντα η τραπεζική ενέγγυα πίστωση χρησιμοποιείται ως το μέσο διασφάλισης των συμφερόντων των συναλλασσομένων μερών αλλά και ως το μέσο πληρωμής του δικαιούχου. Στο περιεχόμενο της σύμβασης για την κατάρτιση της ενέγγυας πίστωσης εμπεριέχονται κάποια στοιχεία, όπως η φορτωτική, το εμπορικό τιμολόγιο, το πιστοποιητικό προέλευσης, η επωνυμία και η διεύθυνση του πωλητή και του αγοραστή, η περιγραφή του εμπορεύματος καθώς και η ημερομηνία έκδοσης της σύμβασης.

Λόγους λύσης της ενέγγυας πίστωσης αποτελούν τα ακόλουθα γεγονότα: πρώτον η με βάση την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, η συμφωνία της τράπεζας με τον πελάτη για τη λύση της ενέγγυας πίστωσης. Θα πρέπει να τονισθεί σε αυτό το σημείο ότι, δεν αποστερεί στην τράπεζα το δικαίωμα να επιφέρει τη λύση της σύμβασης με μονομερή καταγγελία της οποτεδήποτε. Δεύτερον, ένας άλλος λόγος λύσης της ενέγγυας πίστωσης είναι η ανάκληση της πίστωσης εκ μέρους του οφειλέτη, η οποία μέχρι την αποδοχή της πίστωσης από το δικαιούχο μπορεί να γίνει χωρίς να υπάρχει κάποιος περιορισμός.

2.4.1. Η κατάρτιση της ενέγγυας πίστωσης

Σύμφωνα με τη Δικηγόρο Αννίτα Μ. Τετριμέλη, για την κατάρτιση μιας ενέγγυας πίστωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη: «Η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 25 του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7./13.8.1923 που ορίζει ότι, η σύμβαση ενέγγυας πίστωσης καταρτίζεται εγγράφως. Γίνεται βέβαια δεκτό ότι αρκεί για την κατάρτιση της και κάποιο ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον ο νόμος δεν απαιτεί ειδικώς άλλο τύπο. Για τη φύση του εγγράφου επικρατεί διχογνωμία. Η επικρατούσα άποψη το θεωρεί αποδεικτικό, το οποίο χρησιμεύει τόσο ως προς την απόδειξη κατάρτισης της σύμβασης, όσο και ως εκτελεστός τίτλος, μαζί με τα φορτωτικά έγγραφα, στην ταχύτερη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης που προβλέπει το Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923.

Υποστηρίζεται όμως και η αντίθετη άποψη, ότι δηλαδή, το έγγραφο έχει συστατικό χαρακτήρα με το επιχείρημα ότι ο νόμος επιβάλλει τη σύνταξη εγγράφου όχι μόνο για να αποκλείσει κάθε αμφισβήτηση σχετικά με τους όρους συναλλαγής, αλλά και για να εξαναγκάσει τα συμβαλλόμενα μέρη να τους μελετήσουν και να τους διατυπώσουν ακριβώς.

Η δεύτερη άποψη αυτή υπέρ του συστατικού τύπου είναι κατά τους περισσότερους η ορθότερη, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η διάταξη 25, παράγραφος 3 του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7/13.8.1923 σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 158 και 159 του Αστικού Κώδικα, γιατί εφόσον ο νόμος επιβάλλει την τήρηση του εγγράφου τύπου για την κατάρτιση της Ενέγγυας Πίστωσης, ο τύπος αυτός δε μπορεί παρά να είναι συστατικός.²⁹ Εξάλλου, ο συστατικός τύπος διασφαλίζει τη σαφήνεια ως προς την κατάρτιση και το περιεχόμενο της ενέγγυας πίστωσης και εξυπηρετεί πληρέστερα, απ' ό,τι ο αποδεικτικός τον επιδιωκόμενο στόχο του εν λόγω Νομοθετικού Διατάγματος, που δεν είναι άλλος από την εξασφάλιση της διαφάνειας στις σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών στη τραπεζική ενέγγυα πίστωση και αυτό προς διευκόλυνση, προστασία και ταχεία ικανοποίηση των πιστωτριών τραπεζών.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, η διχογνωμία χάνει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της και παρουσιάζει μόνο τη θεωρητική αξία, δεδομένου ότι στην πράξη, η σύμβαση ανάμεσα στη τράπεζα και στον πελάτη καταρτίζεται με τη συμπλήρωση και την υπογραφή ενός εντύπου, το οποίο η τράπεζα χορηγεί στον πελάτη της». (Σελίδα 16 & 17). Το περιεχόμενο αυτού του εντύπου αφορά, αφενός τους όρους που διέπουν την εκτέλεση της εντολής του πελάτη για το άνοιγμα της πίστωσης, και αφετέρου τους όρους από τους οποίους διέπεται η εκτέλεση της εντολής αυτής. «Οι πρώτοι όροι αναφέρονται στην αγοραπωλησία που εξυπηρετείται από την πίστωση, είναι δηλαδή οι όροι, τους οποίους πρέπει να τηρήσει ο δικαιούχος προκειμένου να εισπράξει το ποσό της πίστωσης. Οι δεύτεροι όροι αναφέρονται στη σύμβαση ανοίγματος πίστωσης καθαυτή και ειδικότερα στη μεσολάβηση της τράπεζας προς εκτέλεση της αγοραπωλησίας, όπου περιλαμβάνονται και οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου».³⁰

---

²⁹ Ψυχομάνης Σπ. (2001), «Η πίστωση έναντι εγγράφων», σελ. 41, Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

³⁰ Βελέντζας Ι.(1995), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 21, Θεσσαλονίκη: ΙuS

Αλλά και στη σχέση τράπεζας και τρίτου δικαιούχου η δέσμευση για τη καταβολή του χρηματικού ποσού ή αποδοχής συναλλαγματικής γίνεται δεκτό ότι πρέπει να γίνονται εγγράφως, όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 28 του νομοθετικού διατάγματος του 1923, που κάνει λόγο για γραπτή ειδοποίηση του τρίτου περί ανοίγματος της πιστώσεως, προκειμένου ο τελευταίος να αρχίσει τη διαδικασία προετοιμασίας αποστολής των εμπορευμάτων. Η τράπεζα οφείλει να ειδοποιήσει τον τρίτο δικαιούχο ότι άνοιξε πίστωση υπέρ αυτού και για τους όρους της πίστωσης. Ο σκοπός της ειδοποίησης είναι να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση των σχέσεων που δημιουργούνται από τη σύμβαση με την αποδοχή της πιστώσεως εκ μέρους του τρίτου. Η ειδοποίηση πρέπει να γίνει εγγράφως και συνήθως προσλαμβάνει τον τύπο της πιστωτικής επιστολής, η οποία είναι έγγραφο που νομιμοποιεί τον τρίτο προς είσπραξη του ποσού της πίστωσης. Από τα παραπάνω λοιπόν, καθίσταται εύκολα αντιληπτή η ανάγκη τήρησης του έγγραφου τύπου για όλο το πλέγμα των σχέσεων πιστώτριας-οφειλέτη-δικαιούχου κατά τη σύσταση της ενέγγυας τραπεζική πίστωσης.³¹

Τέλος, στο περιεχόμενο της σύμβασης για την κατάρτιση μιας ενέγγυας τραπεζικής πίστωσης γίνεται δεκτό ότι πρέπει να αναγράφονται τα εξής στοιχεία:

- Το είδος της πίστωσης (Βλέπε: § 2.3)
- Το όνομα και η ακριβής διεύθυνση του δικαιούχου
- Το ποσό της πίστωσης
- Η ακριβή περιγραφή του εμπορεύματος
- Η ποσότητα του εμπορεύματος, θα πρέπει να αναφέρεται το καθαρό και το μεικτό βάρος του εμπορεύματος
- Η ισχύ και η ημερομηνία λήξης
- Η φορτωτική, δηλαδή είναι κάποια σύμβαση, η οποία συμφωνείται μεταξύ του φορτωτή και του μεταφορέα. Ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς διακρίνονται διάφορα είδη φορτωτικής, όπως χερσαία, θαλάσσια και αεροπορική.
- Ο εμπορικός όρος, με τον οποίο γίνεται η πώληση του εμπορεύματος
- Ο τόπος, στον οποίο λήγει η πίστωση
- Ο χρόνος και ο τρόπος πληρωμής
- Η τελευταία ημερομηνία για τη φόρτωση των εμπορευμάτων καθώς και οι κανόνες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, οι οποίοι διέπουν την πίστωση.

---

³¹ Ψυχομάνης Σπ. (2001), «Η πίστωση έναντι εγγράφων», σελ. 42, Αθήνα: Σάκκουλας Α.Ε.

Λόγω του ότι οι κανόνες αυτοί αναθεωρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα θα πρέπει κάθε φορά να γίνεται από τα μέρη των συναλλασσομένων ρητή αναφορά και συγκεκριμένη έκδοση των κανόνων αυτών.

2.4.2 Η ανάκληση της ενέγγυας πίστωσης

Η τραπεζική ενέγγυος πίστωση ολοκληρώνεται με την αποδοχή της από τον δικαιούχο. Ως το χρονικό αυτό σημείο ο οφειλέτης-εντολέας μπορεί ελεύθερα να την ανακαλέσει ή να την τροποποιήσει, ανεξαρτήτως αν είναι μετακλητή ή ανέκκλητη. Ακόμη κι η εκδότρια ή η βεβαιούσα τράπεζα την ανακαλεί, εφ' όσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, για παράδειγμα η αφερεγγυότητα ή η πτώχευση του δικαιούχου, η μείωση της αξίας του περιθωρίου, οι πολιτικές, οι νομισματικές ή οι πολεμικές αναταραχές, στα όρια της καλής πίστης του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.

«Μετά την αποδοχή όμως της πίστωσης από το δικαιούχο και πριν από την εκτέλεση της πίστωσης (και σε περίπτωση που η τελευταία εκτελεστέα από την ανταποκρίτρια τράπεζα, μόνο από τότε που η ειδοποίηση για την ανάκληση περιέλθει στην άλλη τράπεζα και εφόσον δεν έχει γίνει ήδη εκτέλεση της πίστωσης) ανάλογα με το αν πρόκειται για ανακλητή ή ανέκκλητη πίστωση διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις: επειδή, η σχέση μεταξύ της τράπεζας και του οφειλέτη εμπεριέχει στοιχεία εντολής, η πίστωση λήγει αυτοδικαίως αν ο εντολέας πεθάνει, κηρυχθεί σε αφάνεια, τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση, αν διαλυθεί εφόσον είναι νομικό πρόσωπο ή πτωχεύσει, έως την αποδοχή και μετά απ' αυτήν, αν η πίστωση είναι ανακλητή»³². Σε αυτή τη περίπτωση της ανακλητής πίστωσης, η πίστωση μπορεί να ανακληθεί ακόμη και μετά από την αποδοχή οποτεδήποτε και χωρίς προηγούμενη σχετική ειδοποίηση του δικαιούχου. Ενώ, αν η πίστωση είναι ανέκκλητη μόνο αν συναινέσουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, δηλαδή, η εκδότρια τράπεζα, η βεβαιούσα τράπεζα, ο δικαιούχος κι ο εντολέας, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 4 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών και το άρθρο 361 του Αστικού Κώδικα, μπορεί να ανακληθεί. Σε καμία άλλη περίπτωση δεν ανακαλείται η πίστωση μετά την εκτέλεσή της από την τράπεζα.

«Τέλος, η τραπεζική ενέγγυα πίστωση ανακαλείται αυτοδικαίως και συνακόλουθα λύεται η σύμβαση όταν παρέλθει η προθεσμία που τάχθηκε από τον

---

³² Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 56, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

οφειλέτη και περιλήφθηκε στην ειδοποίηση της πιστώτριας ή της διαμεσολαβούσας τράπεζας προς το δικαιούχο, εντός της οποίας ο τελευταίος όφειλε να προσκομίσει τα προβλεπόμενα έγγραφα και να ζητήσει εκτέλεση της πίστωσης».³³

2.4.3 Η λύση της ενέγγυας πίστωσης

Είναι δυνατό, μέχρι να ολοκληρωθεί η τραπεζική ενέγγυα πίστωση με την αποδοχή από το δικαιούχο και στη συνέχεια την εκτέλεση της να λάβουν χώρα κατά το στάδιο της αναμονής γεγονότα που συνεπάγονται τη λύση της. Τέτοια γεγονότα είναι για παράδειγμα η ασυμφωνία των μερών της πίστωσης, η ανάκληση της πίστωσης του πελάτη ή της πιστώτριας, ο θάνατος ή η πτώχευση του οφειλέτη και η πάροδος της προθεσμίας που τάχτηκε από τον οφειλέτη και περιλήφθηκε στην ειδοποίηση της πιστώτριας προς το δικαιούχο.

Συγκεκριμένα, μετά την αποδοχή της πίστωσης εκ μέρους του δικαιούχου πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα σε ανακλητή και ανέκκλητη πίστωση. Στην αμετάκλητη ή ανέκκλητη πίστωση δεν χωρεί, ούτε ανάκληση εκ μέρους του οφειλέτη ή της πιστώτριας, ούτε λύση της σχέσης με το θάνατο, την απαγόρευση ή την πτώχευση του οφειλέτη. Σε αυτή την περίπτωση η κατάργηση της σχέσης είναι δυνατή, μόνο με συμφωνία όλων των ενδιαφερομένων. Στην περίπτωση αυτή, η λύση της σχέσης επέρχεται χωρίς ειδοποίηση του δικαιούχου. Πάντως, η λύση, είναι δυνατό να λάβει χώρα μόνο πριν από την εκτέλεση της πίστωσης. Και αν η πίστωση είναι εκτελεστέα από άλλη τράπεζα ή από υποκατάστημα της πιστώτριας, είναι δυνατό να λάβουν χώρα μόνο από τότε που η ειδοποίηση για τη λύση περιέλθει στην τράπεζα ή το υποκατάστημα της πιστώτριας και εφόσον, ήδη, δεν έγινε εκτέλεση της πίστωσης.

Η πίστωση ανοίγεται, συνήθως, για ορισμένο χρόνο, μέσα στον οποίο ο δικαιούχος μπορεί να προσκομίσει τα έγγραφα που προβλέπονται και να ζητήσει την εκτέλεση της πίστωσης. Αν παρέλθει άπρακτος ο χρόνος, η πίστωση «λήγει» και η σχέση λύνεται, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος Β του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7/13.8.1923. Στο χρόνο αυτό, ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει τα έγγραφα για να έχει το δικαίωμα πληρωμής του ποσού της πίστωσης, όμως, η είσπραξη είναι δυνατό να γίνει και μεταγενέστερα.

---

³³ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 56-57, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Όλες οι πιστώσεις πρέπει να καθορίζουν μια ημερομηνία λήξης και έναν τόπο για την παρουσίαση των εγγράφων για πληρωμή, αποδοχή ή, με εξαίρεση τις ελεύθερα διαπραγματευόμενες πιστώσεις, έναν τόπο για την παρουσίαση των εγγράφων για διαπραγμάτευση. Μια καθορισμένη ημερομηνία λήξης για πληρωμή, αποδοχή ή διαπραγμάτευση θα ερμηνεύεται ως η ημερομηνία λήξης για παρουσίαση των εγγράφων. Τα έγγραφα πρέπει να παρουσιαστούν κατά την ημερομηνία λήξης ή πριν από αυτή. Αν μια εκδότρια τράπεζα αναφέρει, ότι η πίστωση είναι διαθέσιμη για ένα μήνα, έξι μήνες ή κάτι παρόμοιο αλλά δεν καθορίζει την ημερομηνία, από την οποία θα υπολογίζεται ο χρόνος αυτός, η ημερομηνία έκδοσης της πίστωσης από την εκδότρια τράπεζα θα θεωρείται ως η πρώτη ημέρα από την οποία θα υπολογίζεται ο χρόνος αυτός. Οι τράπεζες θα πρέπει να αποθαρρύνουν τον καθορισμό της ημερομηνίας λήξης της πίστωσης με αυτό τον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 42 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.

Επιπλέον, του καθορισμού μιας ημερομηνίας λήξης για την παρουσίαση των εγγράφων, κάθε πίστωση που απαιτεί ένα έγγραφο μεταφοράς, θα πρέπει να καθορίζει επίσης και μια συγκεκριμένη χρονική προθεσμία μετά την ημερομηνία φόρτωσης μέσα στην οποία θα πρέπει να γίνει η παρουσίαση σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της πίστωσης. Αν δεν καθορίζεται τέτοια χρονική προθεσμία, οι τράπεζες δεν θα δέχονται έγγραφα που παρουσιάζονται σε αυτές αργότερα από 21 ημέρες μετά την ημερομηνία φόρτωσης. Σε κάθε περίπτωση, τα έγγραφα πρέπει να παρουσιάζονται όχι αργότερα από την ημερομηνία λήξης της πίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 43, παράγραφος Α των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.

Αν η ημερομηνία λήξης της πίστωσης για την παρουσίαση των εγγράφων, η οποία καθορίζεται στην πίστωση, συμπίπτει με την ημέρα κατά την οποία η τράπεζα, στην οποία πρέπει να γίνει η παρουσίαση είναι κλειστή, για λόγους άλλους από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 17 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, η καθορισμένη ημερομηνία λήξης για την παρουσίαση των εγγράφων, ανάλογα με την περίπτωση, θα παρατείνεται μέχρι την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα κατά την οποία η τράπεζα αυτή θα είναι ανοικτή, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος Α των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.

«Η τελευταία ημερομηνία για φόρτωση δεν θα παρατείνεται εξαιτίας της παράτασης της ημερομηνίας λήξης για την παρουσίαση των εγγράφων, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος Α των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών. Αν δεν

καθορίζεται στην πίστωση ή στις τροποποιήσεις της πίστωσης μια τέτοια τελευταία ημερομηνία, οι τράπεζες δεν θα δέχονται ένα έγγραφο μεταφοράς που θα αναγράφει μια ημερομηνία φόρτωσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας λήξης που καθορίζεται στην πίστωση ή στις τροποποιήσεις της πίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος Β των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών».³⁴

Όπως, αναφέρει ο κ. Βελέντζας Ι.: «η τράπεζα, στην οποία έγινε η παρουσίαση σε μια τέτοια πρώτη εργάσιμη ημέρα, πρέπει να δηλώσει εγγράφως, ότι τα έγγραφα παρουσιάστηκαν μέσα στα χρονικά όρια που παρατάθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος Α και Γ των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών. Οι τράπεζες δεν είναι υποχρεωμένες να δέχονται την παρουσίαση εγγράφων εκτός των ωρών συναλλαγής τους, σύμφωνα με το άρθρο 45 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών. Εφόσον η λύση της σχέσης επήλθε χωρίς υπαιτιότητα της πιστώτριας, αυτή δικαιούται να απαιτήσει από τον οφειλέτη της, τις δαπάνες, στις οποίες υποβλήθηκε μέχρι τη λύση, για την κανονική εκτέλεση της εντολής του, καθώς και την προμήθεια για το άνοιγμα της πίστωσης και ενδεχομένως και την προμήθεια ακύρωσης, όχι όμως, και την προμήθεια εκτέλεσης».(Σελίδα 52)³⁵

---

³⁴ Βελέντζας Ι.(1995), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 50-51, Θεσσαλονίκη: ΙuS

³⁵ Βελέντζας Ι.(1995), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 52, Θεσσαλονίκη: ΙuS

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ
ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΝΕΓΓΥΩΝ
ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Ενότητα 3.1 Το νομικό πλαίσιο των τραπεζικών ενέγγυων πιστώσεων

Το νομικό πλαίσιο της εξεταζόμενης σύμβασης αποτελούν: πρώτον, το Νομοθετικό Διάταγμα της 17^{ης} Ιουλίου 1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών». Το Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923 ρυθμίζει την ενέγγυα πίστωση στα άρθρα 25 έως 34, του Κεφαλαίου Ε'. Διατάξεις ως επί το πλείστον ενδοτικού χαρακτήρα ρυθμίζουν ανεπαρκώς ένα θεσμό με αέναη εξέλιξη σε διεθνές επίπεδο γι' αυτό πολλάκις είναι αναγκαία η προσφυγή στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Οι βασικότερες ρυθμίσεις του Νομοθετικού Διατάγματος είναι: η πρόβλεψη νομίμου ενεχύρου επί των εμπορευμάτων και η ειδική και ταχεία διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης. Και δεύτερον, οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, οι οποίοι ρυθμίζουν την ενέγγυα πίστωση παράλληλα με τα εθνικά δίκαια των διαφόρων χωρών. Οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες αποτελούνται από 49 άρθρα, τα οποία συμφωνήθηκαν στη Βιέννη το 1933, κατά τη συνδιάσκεψη του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Τους κανόνες αυτούς ακολουθούν μία σειρά αναθεωρήσεων με τελευταία αυτή του 1993.

3.1.1 Το νομοθετικό διάταγμα της 17.3/13.8.1923

Η παλαιότερη χρονικά εθνική νομοθετική ρύθμιση των πιστώσεων είναι αυτή που επιχειρήθηκε στην Ελλάδα με το Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανώνυμων εταιρειών». Τα περί συμβάσεως τραπεζικής ενέγγυα πιστώσεως καλύπτονται από το κεφάλαιο Ε του Νομοθετικού Διατάγματος, το οποίο περιλαμβάνει 10 άρθρα από το 25 έως το 34. Από αυτά, τα 9 είναι αφιερωμένα στην πίστωση, ενώ ένα ακόμη άρθρο, το 34, αφιερώνεται στην προκαταβολή έναντι φορτωτικών που αποτελεί τραπεζική εργασία αντίστροφη προς

τις πιστώσεις, αφού κατ' αυτή η τράπεζα πραγματοποιεί καταβολές στον πωλητή και όχι στον αγοραστή.

Η πρώτη προσπάθεια πραγματοποιήθηκε σε περίοδο, κατά την οποία οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες κωδικοποίησης των συνηθειών που αφορούσαν τις πιστώσεις βρίσκονταν σε αρχικό στάδιο, με κύρια χαρακτηριστικά τους την ανομοιομορφία και την αναποτελεσματικότητα. Το πνεύμα της νομοθετικής ρύθμισης ευθυγραμμίζεται με τις περί πιστώσεων απόψεις της εποχής του και χαρακτηρίζεται επίσης από ασάφεια, μονομέρεια και αποσπασματικότητα. Ο νομοθέτης είναι επικεντρωμένος σε ένα πρότυπο πίστωσης που αποτελεί παράλληλα και πιστωτική σχέση ουσίας, όπου η εκδότης τράπεζα είναι πιστώτρια της απαίτησης και ο αντισυμβαλλόμενος εντολέας είναι οφειλέτης της, έτσι το βάρος της ρύθμισης βρίσκεται στη σύμβαση ανοίγματος, η οποία είναι ταυτόχρονα και σύμβαση παροχής πιστώσεως.

Άλλωστε, βασικός στόχος όλου του νομοθετήματος είναι η εμπράγματη εξασφάλιση των απαιτήσεων των Ανώνυμων Εταιρειών και κατά συνέπεια και των τραπεζών, έναντι των οφειλετών τους. Έτσι, το άρθρο 25.2 του Νομοθετικού Διατάγματος ιδρύει το δικαίωμα του ενεχύρου, το άρθρο 29.2 επεκτείνει το δικαίωμα αυτό και στο χρηματικό ή άλλο περιθώριο που κατατίθενται από τον εντολέα ως εξασφάλιση της εκδότης-πιστώτριας για το άνοιγμα της πίστωσης, ενώ τα άρθρα 31,32 και 33 ασχολούνται με τις προϋποθέσεις και τα διαδικαστικά ζητήματα της ικανοποίησης της πιστώτριας με την εκποίηση του ενεχύρου. Συνεπώς, το μεγαλύτερο μέρος του Νομοθετικού Διατάγματος εξαντλείται σε ζητήματα εξασφάλισης της πιστώτριας και όχι διαδικασίας της διαδικασίας της πίστωσης ή των υποχρεώσεων των μερών που μετέχουν σ' αυτή. Το τμήμα του Νομοθετικού Διατάγματος που απομένει είναι πολύ περιορισμένο σε έκταση, ώστε να περιλάβει οποιαδήποτε εξαντλητική ρύθμιση των υπολοίπων ζητημάτων της πίστωσης.

Επομένως, η πρώτη διαπίστωση είναι ότι οι διατάξεις του Νομοθετικού Διατάγματος δεν αποτελούν τη συνολική ρύθμιση της πίστωσης, ή οποιαδήποτε διμερή σχέση που ιδρύεται και λειτουργεί στα πλαίσια της. Ένα μεγάλο τμήμα τους αναλύεται στην εξασφάλιση της εκδότης τράπεζας έναντι του εντολέα, ζήτημα, το οποίο δεν έχει άμεση συνάρτηση με την ίδια την πίστωση.³⁶

---

³⁶ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

Το δεύτερο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη, είναι το πρώιμο στάδιο εξέλιξης της πίστωσης, το οποίο αντανακλάται και από τον αναχρονιστικό χαρακτήρα των ρυθμίσεων που περιλαμβάνει. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι, ότι στο ελληνικό δίκαιο μεταφράζεται ως τραπεζική ενέγγυα πίστωση, ο γαλλικός όρος «credit confirme», ο οποίος, όμως στην ακριβή μετάφραση του αναφέρεται σε μία μορφή της ενέγγυας πίστωσης, την βεβαιωμένη πίστωση.

Παρακάτω, θα αναφερθεί το περιεχόμενο του Νομοθετικού Διατάγματος. Ειδικότερα οι ρυθμίσεις των άρθρων 25 παράγραφος 2 και το άρθρο 29 του Νομοθετικού Διατάγματος της 17.7/13.8.1923 προβλέπουν τη δημιουργία δικαίωματος ενεχύρου της τράπεζας, η μεν πρώτη επί των εμπορευμάτων και η δε δεύτερη επί πάνω σε χρήματα ή αξιόγραφα που ο οφειλέτης παρείχε στην τράπεζα ως ασφάλεια για την έκδοση της ενέγγυας πίστωσης. Στη πρώτη περίπτωση η τράπεζα με τη καταβολή στο δικαιούχο του ποσού της πίστωσης και την άλλη παράδοση της φορτωτικής, αποκτά ενέχυρο πάνω στα περιγραφόμενα στη φορτωτική εμπορεύματα. Στη δεύτερη περίπτωση η τράπεζα από την παραλαβή τους αποκτά επ' αυτών δικαίωμα ενεχύρου χωρίς καμία άλλη διατύπωση, χωρίς δηλαδή την κατάρτιση ενχυριακής σύμβασης, η οποία περισσεύει εφόσον πρόκειται για νόμιμο ενέχυρο που δημιουργείται αμέσως μόλις συντρέξουν οι προϋποθέσεις που τάσσονται από το νόμο.

Το άρθρο 26 του Νομοθετικού Διατάγματος περιγράφει με σύντομο τρόπο τα έγγραφα που πρέπει να απαιτηθούν για την καταβολή της πίστωσης. Τα έγγραφα αυτά είναι: η φορτωτική πλοίου ή σιδηροδρόμου, η οποία πρέπει να εκδοθεί ή να οπισθογραφηθεί στο όνομα ή σε διαταγή της εκδότριας ή αν έχει έκδοση εις τον κομιστή να παραδοθεί σ' αυτόν. Δε γίνεται οποιαδήποτε άλλη διάκριση ως προς το είδος της φορτωτικής, το περιεχόμενο της και τον τύπο της έκδοσης. Στο περιεχόμενο της ρύθμισης αυτής πρέπει να αντιπαρατεθούν: οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες, ειδικά για τα έγγραφα μεταφοράς και την αποδοχής τους σε εκτέλεση της πίστωσης. Η ανάπτυξη και η θεωρητική επεξεργασία της θαλασσιάς φορτωτικής, που υπήρχε ήδη την εποχή της σύνταξης του Νομοθετικού Διατάγματος, πράγμα που αφαιρεί από το νομοθέτημα το απαλλακτικό επιχείρημα της σύνταξης του σε πρώιμη περίοδο.³⁷

---

³⁷ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 26 εισάγεται ο ερμηνευτικός κανόνας για τη συνηθισμένη στις διεθνείς αγοραπωλησίες της εποχής έκφραση: «πλήρης σειρά φορτωτικών εγγράφων», ως πλήρης θεωρείται η σειρά φορτωτικών εγγράφων που περιλαμβάνει η φορτωτική, τιμολόγια και ασφαλιστήρια.

Ως προς τη δυνατότητα ανάκλησης της πίστωσης εισάγεται ο ενδοτικού δικαίου κανόνας του άρθρου 28, ο οποίος θεωρεί τη δέσμευση της εκδότριας τράπεζας ως μη υποκείμενη σε ανάκληση, με την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος της πίστωσης, δήλωσε την αποδοχή της. Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι, η προθεσμία παρουσίας των εγγράφων από το δικαιούχο που τίθεται στο άρθρο 28, δεν ταυτίζεται με την προθεσμία λήξης της πίστωσης, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 33.

Για την ευθύνη της εκδότριας τράπεζας, το Νομοθετικό Διάταγμα περιλαμβάνει την εξής ρύθμιση: «η πιστώτρια ευθύνεται δια ίδιον δόλο και αμέλεια, περιλαμβανομένης και της αμέλειας περί την εκλογή ανταποκριτού». Το μέτρο της ευθύνης της εκδότριας, το οποίο εισάγεται με τη ρύθμιση αυτή, περιλαμβάνει και την ελαφρά αμέλεια. Το συμπέρασμα προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων 30.2 και 31.4.

Όμως, το Νομοθετικό Διάταγμα περιλαμβάνει ελάχιστες ρυθμίσεις που αναφέρονται στις υποχρεώσεις και τις ευθύνες της εκδότριας τράπεζας, ενώ δεν περιλαμβάνει καθόλου ρυθμίσεις για τις υποχρεώσεις των άλλων συναλλασσομένων μερών. Σε σχέση με την εκδότρια τράπεζα, οι όροι ρυθμίζονται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη πίστωση, καθώς και το μέτρο της ευθύνης της κατά τη διεξαγωγή της πιστωτικής λειτουργίας.³⁸

3.1.2 Οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου

Εκτός όμως, από το Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923 του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου τη τραπεζική ενέγγυα πίστωση, η οποία ανοίγεται πάντα έναντι φορτωτικών εγγράφων διέπουν επίσης οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες για τις εμπορικές πιστώσεις έναντι φορτωτικών εγγράφων, οι οποίοι στα Ελληνικά έχουν αποδοθεί ως κανόνες για τις ενέγγυες πιστώσεις, τους οποίους κατάρτισε για πρώτη φορά το 1933 το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο, προκειμένου να

---

³⁸ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

αποτελέσουν αντικείμενο διεθνώς ομοιόμορφης ρύθμισης όχι μόνο οι νομικές αλλά και οι οικονομικές και πρακτικές πτυχές του θεσμού αυτού. (ΟΚΣ 600, Εισαγωγικό κείμενο). Έκτοτε, οι κανόνες αυτοί, που έχουν αναλάβει την αποστολή της δυναμικής προσαρμογής της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες του διεθνούς εμπορίου και την απόδοση του «ζωντανού» δικαίου της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, αναθεωρήθηκαν επανειλημμένως και έχουν σήμερα υιοθετηθεί από τραπεζικές ενώσεις και μεμονωμένες τράπεζες σε περισσότερες από 179 χώρες μεταξύ των οποίων και η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών.

Η νεότερη έκδοση των Ομοιόμορφων Κανόνων και Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, η οποία συνιστά την έκτη αναθεωρημένη έκδοση αυτών, άρχισε να εφαρμόζεται από την 1^η Ιουλίου του 2007 και αντικατέστησε τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες του 1993. Όπως προκύπτει από το εισαγωγικό κείμενο των ίδιων των κανόνων, βασική αιτία της αναθεώρησης τους, πέραν των εξελίξεων στον τραπεζικό τομέα και των αναγκών για πιο συγκεκριμένη και ξεκάθαρη διατύπωση του κειμένου των κανόνων ήταν το γεγονός, ότι σύμφωνα με τις διεθνείς έρευνες το 70 τοις εκατό (70%) των εγγράφων που εμφανίζονταν στις τράπεζες δε γίνονταν δεκτά από αυτές λόγω των ελαττωμάτων και των αταξιών που εμφάνιζαν. Το θέμα αυτό θορύβησε το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο, το οποίο αντιλήφθηκε, ότι το θέμα αυτό επιδρά αρνητικά στην αποτελεσματικότητα της πίστωσης έναντι εγγράφων ως μέσου πληρωμής στις διεθνείς συναλλαγές και προσπάθησε να το αντιμετωπίσει στα πλαίσια της νεότερης αυτής έκδοσης των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.³⁹

Με την ίδια λογική και με τη παρακολούθηση των εξελίξεων στο διεθνή τραπεζικό τομέα, το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο προέβη, επίσης στη σύνταξη κανόνων με την ονομασία e-UCP, οι οποίοι θα εφαρμόζονται συμπληρωματικά με τους Ομοιόμορφους Κανόνες, σε περίπτωση ηλεκτρονικής προσκόμισης μερικών ή του συνόλου των εγγράφων πίστωσης και εφόσον υπάρχει ρητός όρος στη σύμβαση περί εφαρμογής τους. (Άρθρο e-UCP V1.1) Ουσιαστικά, οι e-UCP συνιστούν προσαρμογή των ήδη υπαρχόντων Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών σε ορολογικά και τεχνικά ζητήματα που τίθενται από την ηλεκτρονική παρουσίαση των εγγράφων και κατά βάση ασχολούνται με την επίλυση θεμάτων όπως τα ακόλουθα:

---

³⁹ Δικαστική Απόφαση 7470/2003 ΕΦ ΑΘ

την έννοια του όρου «παρουσίαση εγγράφου» όταν αυτή γίνεται ηλεκτρονικώς και την έννοια του όρου «εκ πρώτης όψης» κατά τον έλεγχο των εγγράφων.⁴⁰

Επίσης το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο προέβη και στη σύνταξη ενός κειμένου με τίτλο Διεθνείς Τυποποιημένες Τραπεζικές Πρακτικές, στα πλαίσια του οποίου παρέχονται ερμηνευτικές κατευθύνσεις και οδηγίες για την πρακτική εφαρμογή των διατάξεων των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών. Το κείμενο αυτό θεωρείται ότι γεφυρώνει το χάσμα, μεταξύ του θεωρητικού κειμένου των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών και της πρακτικής εφαρμογής τους και αποτελεί σημείο αναφοράς των τραπεζών, ιδίως κατά τον έλεγχο των εγγράφων της πίστωσης. Μάλιστα, ο βασικός, δικαιολογητικός λόγος της σύνταξης του κειμένου αυτού ήταν να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος που προαναφέρθηκε, δηλαδή ότι μία μεγάλη πλειοψηφία εγγράφων απορρίπτονται από τις τράπεζες λόγω του ότι δεν είναι τα έγγραφα συμμορφωμένα με τους όρους της πίστωσης.

Σχετικά με τη νομική φύση των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου υπάρχει αμφισβήτηση και διχογνωμία διεθνώς. Αυτό που σε κάθε περίπτωση πάντως δεν αμφισβητείται είναι το ότι οι κανόνες αυτοί δεν μπορούν να θεωρηθούν ως κανόνες με νομοθετική ισχύ, ούτε καν με ισχύ ενδοτικού δικαίου, καθώς προέρχονται από όργανο που δεν έχει νομοθετική εξουσία. Ως προς τη νομική φύση των κανόνων αυτών λοιπόν, έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις. Πρώτον, υποστηρίζεται ότι αποτελούν κανόνες εθιμικού δικαίου με διεθνή ομοιόμορφο χαρακτήρα. Κατά της άποψης αυτής, προβάλλεται το ότι δεν πληρούνται εν προκειμένω οι προϋποθέσεις δημιουργίας εθίμου. Αφενός, διότι η μακροχρόνια και ομοιόμορφη άσκηση δεν υφίσταται λόγω των επανειλημμένων αναθεωρήσεων και αφετέρου η πεποίθηση δικαίου, διότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες δεν γίνονται αποδεκτοί ως κανόνες εθνικού δικαίου, ούτε από την επιστήμη, ούτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, που μεριμνούν να συμπεριληφθεί στη σύμβαση τους σαφής ρήτρα περί εφαρμογής των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών στη σχέση.⁴¹

Βέβαια, διαφορετικό είναι το ζήτημα εάν οι μεμονωμένες διατάξεις των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών και κυρίως αυτές που προσδίδουν

---

⁴⁰ Γκούσκου Αγγ. (2010), «Διεθνείς Συναλλαγές Χρηματοδότησης και Εξασφαλίσεις στα πλαίσια του συλλογικού έργου - Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών», σελ. 939, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

⁴¹ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», σελ. 17-28, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

συγκεκριμένο περιεχόμενο σε αόριστους συμβατικούς όρους, όπως είναι η ανάκληση και η βεβαίωση, οι οποίες συμπεριελήφθησαν στερεότυπα στις διαδοχικές αναθεωρήσεις των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, έχουν προσλάβει ήδη ή θα προσλάβουν στο μέλλον χαρακτήρα εθίμου. Επίσης, υποστηρίζεται ότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες συνιστούν κοινή ρύθμιση, η οποία προήλθε από τη βούληση των μερών και κατά συνέπεια δε μπορούν να εφαρμοστούν στη σχέση αυτόματα. Στην άποψη αυτή ορθώς καταλογίζεται το ότι δε λαμβάνει υπόψη της το γεγονός της καθολικής και ομοιόμορφης εφαρμογής των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, ούτε την ιδιότυπη διαδικασία παραγωγής τους από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο.

Σύμφωνα με άλλη άποψη, οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες αποτελούν θεσμικής προέλευσης και ουσιαστικού χαρακτήρα πρωτογενείς κανόνες. Όμως, και αυτή η άποψη έχει δεχτεί κριτική με το σκεπτικό, ότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες δε μπορούν για μια πληθώρα λόγων, όπως το ότι συνιστούν μία ατελή ρύθμιση της πίστωσης έναντι εγγράφων, το ότι προέρχονται από ιδιωτικής πρωτοβουλίας οργανισμό, το ότι δε λαμβάνουν υπόψη τους την ανάγκη προάσπισης του γενικότερου συμφέροντος, να συστήσουν εφαρμοστέο αυτόνομο δίκαιο του διεθνούς εμπορίου παρά μόνο να αξιοποιηθούν στα πλαίσια του εκάστοτε εφαρμοστέου εθνικού δικαίου.

Τέλος, υποστηρίζεται και η άποψη, η οποία είναι και η επικρατούσα, ότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες είναι γενικοί όροι συναλλαγών, οι οποίοι εφαρμόζονται κατά την ερμηνεία της σύμβασης για την κατάρτιση τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης κατά τα άρθρα 200 και 288 του Αστικού Κώδικα, εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη παραπέμπουν ρητά στους κανόνες αυτούς. Μάλιστα, έχει υποστηριχθεί ότι επειδή, οι κανόνες αυτοί αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα θα πρέπει κάθε φορά να γίνεται από τα συμβαλλόμενα μέρη αναφορά και σε συγκεκριμένη έκδοση των κανόνων αυτών.

Σε σχέση με την παραπάνω άποψη, έχει διατυπωθεί η αντίρρηση ότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες δεν έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων από τις τράπεζες με σκοπό την επιβολή τους στους αντισυμβαλλόμενους τους, προς εξυπηρέτηση των δικών τους συμφερόντων, αλλά από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο, στο οποίο εκπροσωπούνται όλες οι εμπλεκόμενες στο διεθνές εμπόριο επιχειρήσεις και άρα δε μπορούν να χαρακτηρισθούν ως γενικοί όροι συναλλαγών.

Επ' αυτού αντιτάχθηκε ότι η σύνταξη των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών οφείλεται σε ομάδα εργασίας, η οποία απαρτίζεται κυρίως από εκπροσώπους μεγάλων τραπεζών και το περιεχόμενο τους επικεντρώνεται κατά βάση στην προστασία των τραπεζών κατά την άσκηση της συγκεκριμένης εργασίας, όπως προκύπτει από το πλήθος των απαλλαχτικών ρητρών υπέρ των τραπεζών, που κάθε άλλο παρά καθιερωμένες είναι διεθνώς. Στην περίπτωση μάλιστα της τελευταίας έκδοσης των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, την ομάδα εργασίας αποτελούσαν εννέα μέλη, τα οκτώ εκ των οποίων ήταν τραπεζίτες και ένας νομικός σύμβουλος τράπεζας. Άρα με βάση τα ανωτέρω αρκούν για το χαρακτηρισμό τους ως γενικών όρων συναλλαγής, δηλαδή ότι έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων, έστω και από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο, με τη γενική και ενιαία ισχύ προκειμένου να αποτελέσουν μέρος απροσδιόριστου και αόριστου αριθμού μελλοντικών συμβάσεων και επιβάλλονται μονομερώς από τις τράπεζες στον αντισυμβαλλόμενο πελάτη τους. Η παραπάνω άποψη μάλιστα βρίσκει στήριγμα και στο άρθρο 1 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών.⁴²

Συμπερασματικά για τη νομική φύση των κανόνων διεθνώς έχουν διατυπωθεί οι εξής απόψεις: στην Αγγλία υποστηρίζεται ότι οι Ομοιόμορφοι κανόνες δεν έχουν ισχύ νόμου ή εμπορικού εθίμου αλλά διέπουν τη σύμβαση ενέγγυας πίστωσης μόνο εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη παραπέμπουν σε αυτούς. Στη Γερμανία ένα μεγάλο ποσοστό υποστηρίζει ότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες συνιστούν γενικούς όρους συναλλαγών, δηλαδή συμβατικούς όρους που διατυπώνονται εκ των προτέρων για αξιόλογο αριθμό συμβάσεων.

Συγκεκριμένα λοιπόν, οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες αποτελούνται από 39 άρθρα, τα οποία δεν εμφανίζουν μεταξύ τους καμία λογική συνοχή, ούτε νομική ακρίβεια καθότι η χρησιμοποιούμενη στα πλαίσια νομική ορολογία είναι καθαρά τεχνική και οικονομική. Οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες ρυθμίζουν μόνο αποσπασματικά την πίστωση έναντι εγγράφων, αντιμετωπίζοντας επιλεκτικά κάποια αμφισβητούμενα ζητήματα, τα οποία δημιούργησαν προβλήματα στην πράξη, όπως η σαφή οριοθέτηση των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων των τραπεζών στα πλαίσια της συγκεκριμένης εργασίας, όπως θέματα ανοίγματος και εκτέλεσης της πίστωσης μη κάνοντας όμως τον παραμικρό λόγο για άλλα κρίσιμα θέματα, όπως αυτό της ανώμαλης εξέλιξης της σχέσης.

---

⁴² Ψυχομάνης Σπ. (2001), «Η πίστωση έναντι εγγράφων», σελ. 102, Αθήνα: Σάκκουλας Α.Ε.

Σε γενικές γραμμές τα ζητήματα, στα οποία επικεντρώνονται οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου είναι η διατύπωση ερμηνευτικών και κατευθυντήριων διατάξεων, σύμφωνα με τα άρθρα 2, 3, 29 έως 33. Ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και του μέτρου ευθύνης των εμπλεκόμενων τραπεζών όπως αυτό ορίζεται στα άρθρα 7 έως 16 και 34 έως 37. Η ρύθμιση συγκεκριμένων μορφών πίστωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 38. Και τέλος ρυθμίσεις σχετικές με τα προσκομιζόμενα στα πλαίσια της πίστωσης έγγραφα μεταφοράς και ασφάλισης, τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 18 έως 28.⁴³

Συνοψίζοντας οι νέοι κανόνες (ΟΚΣ600), οι οποίοι αναφέρθηκαν παραπάνω, δεν έχουν στόχο την αναθεώρηση του βασικού νομικού πλαισίου για τις πιστώσεις έναντι εγγράφων αλλά κυρίως επιφέρουν φραστικές βελτιώσεις και ορολογικές διευκρινήσεις σε έννοιες, που η διατύπωση τους είχε προκαλέσει αμφισβητήσεις. Τέτοιες έννοιες για παράδειγμα είναι: η απαλοιφή της αναφοράς στις ανακλητές πιστώσεις και η διευκρίνιση ότι οι Ομοιόμορφοι Κανόνες & Συνήθειες αφορούν πλέον μόνο ανέκκλητες πιστώσεις, η αντικατάσταση της φράσης «εύλογος χρόνος» σχετικά με την εξέταση των εγγράφων από τις τράπεζες με συγκεκριμένα χρονικά όρια, η αναδιατύπωση των άρθρων που αναφέρονται στα έγγραφα μεταφοράς και η ενσωμάτωση στους Ομοιόμορφους Κανόνες διατάξεις των Διεθνή Τυποποιημένων Τραπεζικών Πρακτικών.

3.1.3 Οι διαφορές ανάμεσα στο Νομοθετικό Διάταγμα και στους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες

Ανάμεσα στο Νομοθετικό Διάταγμα και στους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου προκύπτουν κάποιες διαφορές.

Πρώτον, η πίστωση του Νομοθετικού Διατάγματος αφορά μόνο εμπορεύματα, αφού εκτελείται αποκλειστικά με παράδοση φορτωτικής. Αντίθετα, ο ορισμός των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών είναι ευρύτερος, εφόσον σύμφωνα με αυτόν, η πίστωση μπορεί να εκτελείται με την παράδοση οποιουδήποτε εγγράφου, το οποίο είναι δυνατό να μην αναφέρεται σε εμπορεύματα. Η θέση των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών γίνεται σαφέστερη με τη ρητή αναφορά στις πιστώσεις αναμονής, οι οποίες βρίσκονται έξω από το πεδίο εφαρμογής του

---

⁴³ Ψυχομάνης Σπ. (2001), «Η πίστωση έναντι εγγράφων», σελ. 71, Αθήνα: Σάκκουλας Α.Ε.

Νομοθετικού Διατάγματος. Επίσης, έξω από πεδίο εφαρμογής του Νομοθετικού Διατάγματος βρίσκονται και οι πιστώσεις που αποσκοπούν στην εξόφληση υπηρεσιών, όπου ο δικαιούχος προσκομίζει τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών και όχι φορτωτική, για την εκτέλεση τους.

Δεύτερον, η ταυτόχρονη προκαταβολή του ποσού της πίστωσης, με την παράδοση της φορτωτικής, περιορίζει την προοπτική του Νομοθετικού Διατάγματος μόνο στις πιστώσεις ύψεως, αφήνοντας έξω από το πεδίο εφαρμογής του τις προθεσμιακές πιστώσεις, οι οποίες ρητά προβλέπονται από τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες.

Τρίτον, το Νομοθετικού Διατάγματος αγνοεί εντελώς τις πιστώσεις, οι οποίες εκτελούνται με παράδοση ή αποδοχή συναλλαγματικών ή τραβηχτικών από άλλο πρόσωπο εκτός από το δικαιούχο, που εμφανίζεται ως καλής πίστεως κομιστής των αξιόγραφων, από οπισθογράφηση ή απλή παράδοση και δικαιούχος της απαιτήσεως. Συνεπώς, η καταβολή σε άλλο πρόσωπο εκτός από το δικαιούχο της πίστωσης, ενώ προβλέπεται ρητά από τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες, δεν είναι δυνατή σύμφωνα με το Νομοθετικό Διάταγμα.

Συμπερασματικά, προκύπτει, ότι σύμφωνα με το γράμμα του Νομοθετικού Διατάγματος, το πεδίο εφαρμογής του είναι πολύ περιορισμένο σε σχέση με τους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες, όσο και με τη σύγχρονη πρακτική των πιστώσεων. Σκοπός λοιπόν του νομοθετήματος υπήρξε η εμπράγματα εξασφάλιση του πιστωτή, με τη σύσταση νόμιμου ενεχύρου στα εμπορεύματα. Δε φαίνεται λοιπόν, με το σκοπό του Νομοθετικού Διατάγματος να συμπεριληφθούν στα πεδία εφαρμογής του, πιστώσεις που δεν αφορούν εμπορεύματα, όπως οι πιστώσεις αναμονής, καθώς και οι μορφές πιστώσεων, στις οποίες η πιστώτρια τράπεζα είναι δεσμευμένη να απελευθερώσει ενέχυρα στον οφειλέτη, πριν τη λήξη του πιστωτικού κινδύνου. Τέτοιες, είναι οι πιστώσεις, οι οποίες είναι διαθέσιμες με αποδοχή και με προθεσμία. Αντίθετα, είναι σύμφωνη με το σκοπό του Νομοθετικού Διατάγματος, η επέκταση της εφαρμογής του και στις πιστώσεις, όπου το έγγραφο φόρτωσης είναι άλλο από τη θαλάσσια ή σιδηροδρομική φορτωτική.⁴⁴

---

⁴⁴ Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

3.1.4 Η Αρχή της Αυτονομίας

Η αρχή της αυτονομίας, η οποία διέπει τις έννομες σχέσεις των συμβαλλόμενων μερών μιας τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης, δε θεμελιώνεται νομικά στο Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923, συνάγεται όμως νομολογιακά από το νομικό χαρακτήρα της ενέγγυας πίστωσης ως οιονεί έκτασης ή ως αφηρημένης υπόσχεσης χρέους. Η νομολογία δηλαδή, εξηγεί την αρχή της αυτονομίας και του απρόβλεπτου των ενστάσεων, τόσο από τη σχέση κάλυψης, όσο και από τη βασική εμπορική σχέση, βασιζόμενη στις διατάξεις 873 και 877 του Αστικού Κώδικα.⁴⁵

Σύμφωνα με την παραπάνω άποψη όμως, προβάλλεται ένσταση, ότι ο αφηρημένος χαρακτήρας των δικαιοπραξιών δεν ταυτίζεται με την αρχή της αυτονομίας της ενέγγυας πίστωσης, διότι το περιεχόμενο της τελευταίας είναι ευρύτερο, καθώς δεν περιλαμβάνει μόνο το αναιτιώδες, αλλά γίνεται δεκτό ότι δεν αναγνωρίζεται στην πιστώτρια τράπεζα, το δικαίωμα προβολής ενστάσεων έναντι του δικαιούχου, σε περίπτωση αδικαιολόγητου πλουτισμού.

Επιπλέον, την αυτονομία της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης δεν την εξομοιώνει ούτε με τον αφηρημένο χαρακτήρα της αξιογραφικής δικαιοπραξίας. Πράγματι, η ενέγγυα πίστωση είναι ανεξάρτητη από την υποκειμενική σύμβαση πώλησης, όπως ακριβώς αφηρημένη είναι και η συναλλαγματική, η οποία εκδίδεται προς εξασφάλιση του ποσού της πώλησης, το οποίο διαφοροποιείται από τη τελευταία, όπως και από κάθε άλλη αξιογραφική δικαιοπραξία ως προς το ότι δεν είναι δυνατή η μεταβίβαση της με την αυξημένη συναλλαγματική ασφάλεια, η οποία συνοδεύει τη μεταβίβαση ενός αξιόγραφου.

Μία άλλη άποψη, η οποία υποστηρίζεται, είναι ότι η αρχή της αυτονομίας θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως διεθνές έθιμο και πάγια εμπορική και συναλλακτική πράξη, που απορρέει από τις ίδιες τις ανάγκες του διεθνούς εμπορίου και έχει διαμορφωθεί κατά νομολογιακή διάπλαση του δικαίου. Αυτό ακριβώς το έθιμο διατυπώνεται στα άρθρα 4 και 5 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Επίσης, η αρχή της αυτονομίας διακρίνεται εμμέσως πλην σαφώς και στα άρθρα 14 και 15 των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, που προβλέπουν, ότι οι τράπεζες οφείλουν να ελέγχουν τα έγγραφα «στην όψη» τους, δηλαδή να εξετάζουν τα έγγραφα μόνο ως προς τα εξωτερικά τους στοιχεία και όχι ως προς την εγκυρότητα και την ορθότητα του περιεχομένου τους. Η

---

⁴⁵ Δικαστική Απόφαση 6217/2005 ΕΦ ΑΘ

παραπάνω άποψη υποστηρίζει ότι δε μπορεί να γίνει δεκτό, ότι η αρχή της αυτονομίας είναι εθιμικώς καθιερωμένη, καθότι έθιμα και εμπορικές συνήθειες δεν μπορούν να καταρτιστούν από τις διατάξεις των Ομοιόμορφων Κανόνων & Συνηθειών, που αναφέρονται στο ουσιώδες εννοιολογικό περιεχόμενο της πίστωσης και τις υποχρεώσεις, την ευθύνη των μερών, επειδή θεμέλιο της συμπεριφοράς των συναλλασσομένων είναι στις περιπτώσεις αυτές η ίδια η σύμβαση και ο νόμος.⁴⁶

Περαιτέρω, αυτό που προκύπτει με βεβαιότητα και δεν αμφισβητείται είναι ότι η αρχή της αυτονομίας απορρέει σε κάθε περίπτωση και από την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων καθότι οι συναλλασσόμενοι στο διεθνές εμπόριο με την επιλογή της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης ως μέσου πληρωμής ουσιαστικά αποβλέπουν στην αρχή της αυτονομίας που διέπει την τελευταία και παίζει ρόλο εξασφαλιστικό της ομαλής εκπλήρωσης των μεταξύ υποχρεώσεων. Άρα, είναι ορθότερο να υποστηρίζεται, ότι η αρχή της αυτονομίας είναι αποτέλεσμα της ίδιας της βούλησης των μερών και κατ' επέκταση του περιεχόμενου της δήλωσης βουλήσεως τους, όπως αυτό προσδιορίζεται βάση της ορθής ερμηνείας αυτής, σύμφωνα με τα άρθρα 200 και 288 του Αστικού Κώδικα.⁴⁷

---

⁴⁶ Ψυχομάνης Σπ. (2001), «*Η πίστωση έναντι εγγράφων*», σελ. 100, Αθήνα: Σάκκουλας Α.Ε.

⁴⁷ Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «*Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση*», σελ. 65-73, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κλείνοντας την παρούσα εργασία αυτό που έχει καταστεί εμφανές είναι ότι η ενέγγυα πίστωση αποτελεί ιδιαίτερα ευφύες δημιούργημα της εμπορικής συναλλακτικής πρακτικής με νομοθετική κατοχύρωση έχοντας βασικό στόχο να ξεπερασθεί μια ευρύτερη ανησυχία, μεταξύ των συμβαλλομένων για την ομαλή εξέλιξη των σχέσεών τους.

Κύριο χαρακτηριστικό του θεσμού είναι η δημιουργία μιας τριμερούς σχέσης στα πλαίσια της οποίας κινούνται τρεις επιπλέον σχέσεις. Η σχέση αξίας, η οποία προϋπάρχει και τελεί υπό την αναβλητική εξουσιαστική αίρεση της έκδοσης της πίστωσης, η σχέση καλύψεως και τέλος η σχέση τράπεζας-δικαιούχου. Είναι αναμφισβήτητο, ότι ο λόγος που προτιμάται ευρέως στο διεθνές εμπόριο ως τρόπος καταβολής του τιμήματος της πώλησης οφείλεται στην ασφάλεια που προσφέρει για την καταβολή αυτού. Μια ασφάλεια όμως, σχετικά απόλυτη με την έννοια ότι δεν είναι δυνατόν να υποχρεωθούν τα μέρη στην τήρηση των συμφωνηθέντων σε περιπτώσεις καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος, όπου έχει εμφιλοχωρήσει απάτη.

Η οικονομική σημασία της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης λοιπόν, έχει πλεονεκτήματα για τον οφειλέτη, για την τράπεζα και για τον πωλητή. Πιο συγκεκριμένα, ο οφειλέτης καταβάλλει το τίμημα στο βραδύτερο χρονικό σημείο, κατά το οποίο θα είναι σχεδόν βέβαιος, ότι τα εμπορεύματα πληρούν τους όρους που συμφωνήθηκαν και στάλθηκαν κατά τον τρόπο και τον χρόνο που συμφωνήθηκε. Επίσης, είναι δυνατό να απαιτήσει τους ευνοϊκότερους όρους αγοράς γιατί παρέχει στον πωλητή τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια ως προς την καταβολή του τιμήματος, δεδομένου ότι η τραπεζική ενέγγυα πίστωση σημαίνει, κατά κανόνα, καταβολή του ποσού τοις μετρητοίς. Από την άλλη, η πιστώτρια τράπεζα εισπράττει τόκο για το χρόνο που μεσολαβεί μέχρι την καταβολή του χρήματος στον τρίτο δικαιούχο και την είσπραξη τους από τον οφειλέτη, καθώς και προμήθεια, η οποία εξαιτίας των μεγαλύτερων κινδύνων που εμπεριέχει η σύμβαση αυτή για τη τράπεζα, είναι συνήθως μεγαλύτερη από τη συμφωνηθείσα στις τραπεζικές πιστωτικές συμβάσεις. Τέλος, ο πωλητής έχει τη δυνατότητα να εισπράξει το ποσό ταχύτατα, δηλαδή με την αποστολή των εμπορευμάτων. Εκτός από αυτό όμως, εάν η τραπεζική ενέγγυα πίστωση είναι ανέκκλητη υπέρ αυτού, παρέχει επίσης σ' αυτόν τη βεβαιότητα ότι θα εισπράξει το ποσό του, αρκεί να εκτελέσει την παραγγελία σύμφωνα με όσα έχουν

συμφωνηθεί. Βέβαια, η τραπεζική ενέγγυα πίστωση είναι πιο συμφέρουσα για τον πελάτη παρά για τον οφειλέτη.

Όμως, είναι αλήθεια ότι στους Ομοιόμορφους Κανόνες & Συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου διαφαίνεται μια προσπάθεια διατύπωσης κανόνων ευρύτατα αποδεκτών από τις τράπεζες και τις ενώσεις αυτών. Παρά την ύπαρξή τους όμως παρατηρείται μια έλλειψη λεπτομερούς θεώρησης του θεσμού με βάση της δημιουργούμενη τριμερή σχέση. Τέλος, δεν θα πρέπει να μείνει απαρατήρητο ότι δεν υπάρχουν θεσπισμένες ειδικά για την εν λόγω σύμβαση διατάξεις που να αναφέρονται σε κυρώσεις των παραβιάσεων της σύμβασης και του νόμου άλλωστε δεν πρόκειται για κανόνες νομοθετικού περιεχομένου καθώς το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο δεν έχει καμία διεθνή ή κρατική νομοθετική αρμοδιότητα και οι εν λόγω κανόνες που αφορούν την ευθύνη των τραπεζών θεωρείται ότι επέχουν θέση απαλλακτικών ρητρών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το Νομοθετικό Διάταγμα της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων

επί ανώνυμων εταιριών»

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Τῆ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1923 ΤΥΠΟΓΡ. ΠΡΩΤΟΝ Αριθμὸς 10023/20 Μ.Μ.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ συμβάσεως Τραπεζικῆς ἐνεγγύου πιστώσεως.

Ἄρθρον 25.

1. Σύμβασις τραπεζικῆς ἐνεγγύου πιστώσεως (credit confirmé) εἶναι ἡ σύμβασις ἐν ἣ ἀνώνυμος ἐταιρεία (πιστώτρια) συμφωνεῖ μετ' ἄλλου (ἀφειλέτου) ὅπως ἀνοιχθῆ πιστώσις ὑπὲρ τρίτου (δικαιούχου) ἀναλαμβάνουσα ἴσα, ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ τρίτου παραδόμενῃ φορτωτικῆς, καταβάλλη τὸ πρὸς τῆς πιστώσεως πρὸς τὸν τρίτον καὶ ὑπερ πρὸς τὸν τρίτον εἰσπράξῃ αὐτῇ παρὰ τοῦ ἀφειλέτου παραλαμβάνουσα τὴν φορτωτικὴν.
2. Ἡ ἑταιρεία ἀποκτᾷ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φορτωτικῇ πραγμάτων δικαίωμα ἐνεγγύου ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῶν χρημάτων.
3. Ἡ τοιαύτη σύμβασις καταρτίζεται ἐγγράφως.
4. Αὕτη θεωρεῖται πράξις ἐμπορική δι' ἀμφοτέρους τοὺς συμβαλλομένους.

Ἄρθρον 26.

1. Ἡ φορτωτικὴ εἴτε πλῆρῃ εἴτε εὐδηροδρόμῳ ἐκδίδεται ἢ ὑποσημαφύεται ἐπ' ἀγύμῳ ἢ εἰς διαταγὴν τῆς πιστώτριας ἢ παραδίδεται αὐτῇ, ἂν εἶναι εἰς τὴν κομιστήν.
2. Ἐὰν ἐν τοιαύτῃ συμβάσει συμφωνηθῆ, ὅτι ὁ τρίτος θέλει παραδώσει πλῆρῃ σειράν ἐγγράφων (full set of documents) ἢ πιστώτρια ὑποχρεοῦται ἵνα ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ τρίτου πλῆρῃ τῆς φορτωτικῆς ἀπραξιότητα καὶ τιμολόγιον.
3. Ἀντὶ φορτωτικῆς δόναται τὸ συμφωνηθῆ, ὅπως ὑπὸ τοῦ τρίτου θεθῶσιν ἀποδείξεις ἀποθνήσκουσαν Γενικῶν Ἀποθηκῶν.

Ἄρθρον 27.

Ἡ καταβολὴ πρὸς τὸν τρίτον δόναται νὰ γίνῃ εἴτε ὑπὸ τῆς πιστώτριας εἴτε ὑπὸ ἀντιστοιχοῦ αὐτῆς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ.

Ἄρθρον 28.

Ἐλλείπει ἀνευθύνως ἐπιμελείας, α') ἐὰν ὁ τρίτος, εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τῆς πιστώτριας περὶ ἀνοίξεως τῆς πιστώσεως, ἐπέλθῃ πρὸς αὐτὴν ἀποδοχὴν, β') ἐὰν δικαίωμα ἢ πιστώτρια νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν πίστωσιν, πλὴν ἐὰν ἐν τῇ εἰδοποίησει ἢ πιστώτρια οὐκ εἴη ἀνεγγυητὴς τὴν πίστωσιν ὡς ἀνακλητήν, β') ἐὰν ἡ πιστώτρια ἀνέγραψεν ἐν τῇ εἰδοποίησει προθεσμίαν, ἢ ἐὰν ὁ τρίτος ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τὴν φορτωτικὴν καὶ τὰ πυχὸν λοιπὰ ἐγγράφα ἢ πιστώσις, παραλείψοντες ἀπράκτου τῆς προθεσμίας, θεωρεῖται ἀνακληθεῖσα.

Ἄρθρον 29.

1. Ἐὰν ὁ ἀφειλέτης πρέσβη τῇ πιστώτρια περιθώριον (χρήματα ἢ χρεόγραφα) χάριν ἐξασφαλίσεως αὐτῆς διὰ τὴν ἀνοίξιν τῆς πιστώσεως, ἢ πιστώτρια ὑπὸ τῆς παραλαβῆς ἀποκτᾷ δικαίωμα ἐνεγγύου ἐπὶ τούτων καὶ ἄνευ τηρήσεως τῶν δικτυώσεων περὶ συστάσεως ἐνεγγύου.
2. Ἐπὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως τῶν αὐτῶν θεθέντων χρεογράφων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἐκποιήσεως ἀνευχέρου.

Ἄρθρον 30.

1. Ἡ πιστώτρια ἐὰν εὐθύνεται, α') διὰ τὴν πυχὴν ἀπόλειον καὶ βλάβην τοῦ ἐμπορευμάτος, β') διὰ τὰ λάθη τῆς τηλεγραφήσει ὑποδείξεως κατὰ τὴν διακρίσιν τῶν τηλεγραμμάτων.
2. Ἡ πιστώτρια εὐθύνεται δι' ἴδιον εἶλον καὶ ἀμέλειαν περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἀμελείας περὶ τὴν ἐπιλογήν ἀντιστοιχοῦ.

"Αρθρον 31.

1. Εάν, άμα τή εις τόν τόπον του προορισμού άφίξει των φορτωτικών, ό όφειλέτης προσκαλούμενος υπό τής πιστώτριας δέν ήθελε καταβάλλει τή χρέος και παραλάβει τά έμπορεύματα, ή πιστώτρια δικαιούται ίνα έκποιήση τά έμπορεύματα, κατά τās διατάξεις περί έκποιήσεως άνεχύρου.

2. Η τοιαύτη έκποίηση δύναται νά γίνη μόνον μετά πάροδον προθεσμίας από τής προσυλήσεως, επί μόνον πραγμάτων ύποκειμένων εις φθοράν είκοσι τεσσάρων ώρων, επί παντός δέ άλλου πράγματος δέκα ήμερών.

3. Περί του χαρακτηρισμού του έμπορεύματος άποφαινεται ό προεδρος, μετά γνωμοδότησιν του Προέδρου του Έμπορικού Έπιμελητηρίου, διδομένην έντός είκοσι τεσσάρων ώρων από τής πρόσ ατόν αίτήσεως του Προέδρου, εάν ύφίσταται έν τή έδρα του Προέδρου Έπιμελητήσιον.

4. Η πιστώτρια έκποιούσα δύναται τής άδείας του προέδρου, ούδαμίαν εθούνην υπέχει ούτε προς τόν όφειλέτην, ούτε προς τόν τρίτον, πλην εάν επί τής έκποιήσεως άνεφιλοχώρησε δόλος ή μεγάλη άμέλεια αύτης.

"Αρθρον 32.

Εάν έκ του σιμήματος τής έκποιήσεως δέν ίκανοποιηθή ή αίτήσις τής πιστώτριας, εθούνηται δια τó υπόλοιπον ό αίτήσις τήν άνοιξήν τής πιστώσεως.

"Αρθρον 33.

Εάν, άπνευσάσης τής έν τή συμβάσει όρισθείσης προθεσμίας, λήξεως τής πιστώσεως, τά έμπορεύματα δέν ήθελον φθάσει εις τόν τόπον του προορισμού, δικαιούται ή πιστώτρια ίνα, άδεία του προέδρου του τόπου τούτου, έκποιήση ταύτα έν πλῆν είτε έν άποθνήσκουσι εύρισκόμενα, ή φερμαζομένων τών διατάξεων του άρθρου 31.

"Αρθρον 34.

Αί διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται άναλόγως επί συμβάσεως άνεγγύου τραπεζικής πιστώσεως, καθ' ήν ή πιστώτρια καταβάλλει τῷ αίτούντι (όφειλέτη) γρήματα έναντι φορτωτικής παραδιδόμενης αύτῇ υπό τούτου και άτινα γρήματα ή πιστώτρια θέλει εισπράξει παρά τρίτου επί παραδόσει τής φορτωτικής προς τούτον.

Ανέκκλητη τραπεζική ενέγγυα πίστωση

SAMPLE LETTER OF CREDIT (FORM)

(Note to Bank: This letter of credit must be issued on bank letterhead and the bank must be chartered within the Commonwealth of Massachusetts. Please contact the Department for a corresponding instruction sheet for letters of credit.)

IRREVOCABLE STANDBY LETTER OF CREDIT

ISSUING INSTITUTION:

[Insert name and address of issuing bank]

EFFECTIVE DATE:

BENEFICIARY:

Commonwealth of Massachusetts
Department of Education
350 Main Street
Malden, MA 02148

MAILING ADDRESS:

Commonwealth of Massachusetts
Department of Education
Office of Proprietary Schools
350 Main Street
P. O. Box 5023
Malden, MA 02148-5023

APPLICANT:

[Insert name and address of school]

To Whom It May Concern:

We hereby establish our Irrevocable Standby Letter of Credit No. _____ in favor of the Commonwealth of Massachusetts, Department of Education (Department) for the account of [name of school] for the amount of USD \$[amount of surety] available by your draft(s) at sight, drawn on [name of issuing bank], accompanied by the following documentation:

A signed statement by the beneficiary, referring to the effective date and Number of this Irrevocable Standby Letter of Credit, and stating that:

We hereby certify that [name of school] has failed to meet its contractual obligation with the Commonwealth of Massachusetts, Department of Education, agreed upon as specified under Massachusetts General Laws Chapter 75C, s. 4; or 75D, s. 14; or 93, s. 21F; whichever is appropriate.

This Irrevocable Standby Letter of Credit is effective [insert date] and shall expire at [name of bank and address] on [insert date that is one year from effective date].

This Irrevocable Standby Letter of Credit is deemed to be automatically extended and the date set forth in the immediately preceding paragraph shall be extended, without amendment for one (1) year from the expiration date or any future expiration date thereof, unless sixty (60) days prior to the then prevailing expiration date, we notify the Department in writing via certified mail, return receipt requested at the address listed for the Department above, that we elect not to renew the subject letter of credit for such additional period. Anything contained herein to the contrary notwithstanding this letter of credit will expire on [insert date up to five years from effective date].

Partial drawings not permitted.

All draft(s) must bear the following: Drawn under [Name of Bank] Letter of Credit No. _____.

We hereby agree with the drawers, endorsers and bona fide holders that all drafts drawn under and in compliance with the terms of this Irrevocable Letter of Credit will be duly honored upon presentation to the drawee.

This Irrevocable Standby Letter of Credit is non-transferable.

This Letter of Credit is subject to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (1993 Revision), International Chamber of Commerce Publication No. 500 and the laws of the Commonwealth of Massachusetts. In the event of any conflict, the laws of the Commonwealth of Massachusetts will control.

Very Truly Yours,

_____
_____

[Issuing institution]_____

BY: _____

TITLE: _____

DATE: _____

CORPORATE SEAL HERE

Πηγή: <http://www.docstoc.com>

Standby letter of credit

SAMPLE STANDBY LETTER OF CREDIT

BANK OF _____
LETTER OF CREDIT NO: _____
DATE OF MATURITY: _____
DATE OF EXPIRATION: _____
BENEFICIARY: _____
WE, BANK OF _____ (ISSUING) _____, BRANCH, ON BEHALF OF
_____ (APPLICANT) _____, THE APPLICANT, HEREBY OPEN THIS
IRREVOCABLE, UNCONDITIONAL, DIVISIBLE AND TRANSFERABLE LETTER
OF CREDIT IN THE FAVOR OF AND FOR THE CREDIT OF
_____ (SELLER) _____, THE BENEFICIARY, AMOUNTING TO THE
TOTAL VALUE AS USD 00000.00 (SAY X MILLION X HUNDRED THOUSAND
USD ONLY) AND CONFIRMED BY BANK OF _____
(CITY) _____, UNDER CONFIRMING NUMBER _____

THIS LETTER OF CREDIT IS AVAILABLE FOR PAYMENT BY BENEFICIARY'S
FIRST WRITTEN DEMAND, BY KEY TESTED TELEX OR KEY TESTED SWIFT
MESSAGE DRAWN ON BANK OF _____ (ISSUING) _____
(CITY) _____, BRANCH, MATURING ON _____ (MONTH/200____
PAYMENT WITHOUT DELAY IF FREELY TRANSFERABLE AND LAWFUL
UNITED STATES OF AMERICA DOLLARS. SUCH PAYMENT SHALL BE MADE
WITHOUT SET-OFF, AND IS FREE AND CLEAR OF ANY DEDUCTIONS OR
CHARGES, TAXES, LEVIES, DUTIES, OR WITHHOLDINGS OF ANY NATURE
NOW AND HEREAFTER IMPOSED, LEVIED, COLLECTED, WITHHELD OR
ASSESSED BY THE GOVERNMENT OF (____ COUNTRY OF ISSUE____) OR ANY
POLITICAL SUBDIVISION THEREOF OR THEREIN. THIS LETTER OF CREDIT
CAN BE CALLABLE, AT THE COUNTERS OF BANK OF _____, ____ (CITY).

DRAFTS DRAWN UNDER THIS CREDIT MUST BE MARKED:
DRAWN UNDER L/C No: XXXXXXXXX
DATED MONTH/20____ OF THE BANK OF _____ (ISSUING) _____
BRANCH.
FOR US DOLLARS X MILLIONS X HUNDREDS OF THOUSANDS ONLY.

THE LETTER OF CREDIT IS TRANSFERABLE WITHOUT PRESENTATION OF IT
TO US AND WITHOUT THE PAYMENT OF ANY TRANSFER OR NOTIFICATION
TO US. THIS LETTER OF CREDIT SHALL BE GOVERNED AND CONSTRUED IN
ACCORDANCE WITH THE LOWS OF (CONFIRMING BANK _____).

WE HEREBY ENGAGE WITH THE DRAWERS, ENDORSERS, AND BONA FIDE
HOLDERS OF DRAFTS DRAWN UNDER AND IN COMPLIANCE WITH THE
TERMS OF THIS CREDIT WILL BE DULY HONORED, PAID IN FULL, AT SIGHT
ON PRESENTATION TO US. PAYMENT IS AVAILABLE FROM US ON THE DUE
DATE AND PRIOR TO THE EXPIRY DATE, UPON THE BENEFICIARY'S FIRST
WRITTEN DEMAND, BY KEY TESTED TELEX OR KEY TESTED SWIFT
MESSAGE.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΕΓΓΥΑ ΠΙΣΤΩΣΗ

THIS UNDERTAKING IS ISSUED SUBJECT TO THE INTERNATIONAL STANDBY PRACTICES 1998. THIS IS A CALLABLE OPERATIVE INSTRUMENT. NO HARD COPIES WILL FOLLOW.

CONFIRMING BANK OF _____

RE: LETTER OF CREDIT NUMBER _____
WE BANK OF _____, HEREBY ADD OUR CONFIRMATION TO THIS LETTER OF CREDIT AND HEREBY ENGAGE WITH THE BENEFICIARY, THE LEGAL DRAWERS OR BONA FIDE AND LAWFUL HOLDERS OF THIS CREDIT TO GUARANTEE THAT PAYMENT DEMAND DRAWN IN COMPLIANCE WITH THE TERMS HEREOF SHALL BE FULLY HONORED AND PAID IN FULL AT SIGHT ON DUE DEMAND.

BANK OF _____

BY: _____
AUTHORIZED SIGNATURE

BY: _____
AUTHORIZED SIGNATURE

SLC MUST BE ISSUED VIA SWIFT

Πηγή: <http://www.docstoc.com>

Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής

Προς: ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ΛΕΩΦ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 357-359 152 31 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΑΡΙΘΜ.....
EURO:#.....€
Αθήνα...../...../20...

Κύριοι,

Σε σχέση με την υπ' αριθμ. .... της ..... Σύμβαση Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ μεταξύ της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Σ.Φ.Α Α.Ε.», (ο ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ) και του/της ..... με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο «.....» (ο ΧΡΗΣΤΗΣ) και κατόπιν εντολής του ΧΡΗΣΤΗ: «.....».

Εγγυόμαστε μητά ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα υπέρ της Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «.....», ... να πληρώσουμε σε σας, παραιτούμενοι δια της παρούσης μητά και ανεπιφύλακτα κάθε ενστάσεις, δικαιώματος διαιρέσεως και διζήσεως ως και των δικαιωμάτων μας εκ των άρθρων 853, 856, 866, 867 και 868 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα, οποιοδήποτε ποσό και μέχρι του ποσού των ..... Ευρώ (.....€), για την εμπρόθεσμη εξόφληση από την ανιτέμνη εταιρεία του τμήματος των παρεχομένων από την εταιρεία σας εκάστοτε υπηρεσιών Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ προς αυτήν ως και οποιασδήποτε άλλης απαίτησής σας κατ' αυτής (ποινικής μήτρας κ.λ.π πλέον εφόδων και τόκων των απαιτήσεων αυτήν), προερχομένης από την ως άνω Σύμβαση Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ.

Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα το καταβάλλουμε χωρίς καμία απολύτως αντίρρηση και απροφάσιστα, ολόκληρο ή μέρος αυτού, ανάλογα με την περίπτωση ολικού ή μερικού καταλογισμού, εκ μέρους σας της εγγύησεως αυτής σε βάρος της ανιτέμνη εταιρείας υπέρ της οποίας δόθηκε, μέσα σε τρείς (3) εργάσιμες ημέρες από τότε που θα λαβούμε την έγγραφη ειδοποίησή σας, ότι η κύρια οφειλή αναφορικά με την οποία δόθηκε η παραπάνω εγγύηση, δεν πληρώθηκε εμπρόθεσμα, ολόκληρη ή μέρος αυτής και αφού μας επιστρέψετε την παρούσα εγγυητική επιστολή μας.

Σε περίπτωση που μέρος μόνον της οφειλής, υπέρ της οποίας δίδεται η παρούσα εγγύηση δεν εξοφληθεί εμπρόθεσμα και εμφανίσετε την παρούσα σύμφωνα με τα παραπάνω προς μερική καταβολή, τότε θα σφραγίσουμε την παρούσα εγγυητική επιστολή μας για το αντίστοιχο προς το ανεξόφλητο ποσό της κύριας οφειλής, που θα σας καταβάλουμε αμεσως κατά τα ανιτέμνη, η δε παρούσα εγγυητική επιστολή μας θα σας επιστραφεί και θα συνεχίσει να ισχύει έκτοτε για το υπολειπόμενο ποσό που αυτή καλύπτει.

Η παρούσα Εγγυητική Επιστολή μας ισχύει μέχρι την ..... και ώρα 12:00 μόνον, μετά δε την πάροδο αυτής της προθεσμίας και εφόσον δεν μας έχει γίνει γνωστή καμία απαίτησή σας επί του ποσού της εγγύησεως η παρούσα θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη και ανίσχυρη. Βεβαιώνουμε επίσης ότι το σύνολο των εκ μέρους μας εκδοθεισών και ευρισκαμένων σε ισχύ προς το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, κ.λ.π. εγγυητικών επιστολών, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσης, δεν υπερβαίνει το για την Τράπεζά μας καθορισμένο σχετικώς από το Νόμο ανώτατο όριο παροχής εγγυήσεων.

Με τιμή,
.....
ΤΡΑΠΕΖΑ.....

**Υπόδειγμα εντύπου κοινοποιήσεως πιστώσεως από την
κοινοποιούσα τράπεζα**

NOTIFICATION OF
IRREVOCABLE
DOCUMENTARY
CREDIT

Name of advising bank
"X" Greek bank
p o box 4590
Athens

Reference number of advising bank: EG/759
Place and date of notification: ATHENS FEBRUARY 10, 1999

Issuing bank:
IMPORT BANK LTD
CAIRO
EGYPT

Beneficiary:
EXPECTRA LTD
37 AEOLU STR
ATHENS, GREECE

REFERENCE NUMBER OF THE ISSUING BANK:

GR – 4597 – 99

AMOUNT:

USD 100.000 (ONE HUNDRED THOUSAND)

"X" GREEK BANK SA

Υπόδειγμα Ενέγγυου Πιστώσεως (Αντίγραφο Δικαιούχου)

Name of issuing bank
GREEK BANK S.A.
P O BOX 4590
ATHENS - GREECE

IRREVOCABLE DOCUMENTARY CREDIT
NUMBER: 32 - 48/5

Place and date of issue
ATHENS, JANUARY 31, 1999

Expiry date and place for presentation of documents
Expiry date: April 30, 1999
Place for presentation: FRANKFURT

Applicant:

ANTONIOU BROS SA
36 KIFISIAS STR
105 64 ATHENS

Beneficiary:
KARL SCHNEIDER GMBH
P O BOX 3290
2000 FRANKFURT MAIN, GERMANY

Advising bank:
CARTER BANK
FRANKFURT MAIN
GERMANY

Amount:
DEM 200.000 (TWO HUNDRED THOUSAND)

Partial shipments allowed. Transhipment allowed.
Credit available with nominated bank: by payment at sight

Shipment as defined in UCP 500 Article 48
From: FRANKFURT
For transportation to: ATHENS not later than: APRIL 15, 1999

DOCUMENTS REQUIRED

- SIGNED COMMERCIAL INVOICE AND 4 COPIES IN THE NAME OF APPLICANT BEARING DECLARATION THAT GOODS SHIPPED ARE IN ACCORDANCE WITH THOSE DESCRIBED ON BENEFICIARIES OFFER/ORDER NO 359/10.01.1999.
- MULTIMODAL TRANSPORT DOCUMENT EVIDENCING RECEIPT OF GOODS FOR TRANSPORTATION BY TRUCK, CONSIGNED TO THE ORDER "X" GREEK BANK NOTIFY APPLICANT AND MARKED FREIGHT PREPAID.
- INSURANCE CERTIFICATE TO THE ORDER OF "X" GREEK BANK, FOR THE 110% OF INVOICE VALUE COVERING ALL RISKS INCLUDING WAR RISKS.

GOODS: AUTOMOBILE'S SPARE PARTS

Documents to be presented within 15 days after the date of shipment but within the validity of the credit.

We hereby issue the irrevocable documentary credit your favour.
It is subject to the uniform customs and practice for documentary credits (1993 Revision International Chamber of Commerce, Paris, France, Publication no 500) and engages us in accordance with the terms thereof.
The number and the date of the credit and the name of our bank must be quoted on all drafts required. If the credit is available by negotiation, each presentation must be noted on the reverse side of this advice by the bank where the credit is available.

2/2

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

1. Αιγυπτιάδης Α. (2002), «Ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τις ενέγγυες πιστώσεις», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε
2. Βελέντζας Ι.(1995), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», Θεσσαλονίκη: ΙuS
3. Γκούσκου Αγγ. (2010), «Διεθνείς Συναλλαγές Χρηματοδότησης και Εξασφαλίσεις στα πλαίσια του συλλογικού έργου - Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών», Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
4. Θεμελή Χρ. (2003), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση-Σύμβαση πολλαπλότητας και περιπλοκότητας», Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση
5. Μάζης Κ. Π. (1993), «Εμπράγματη εξασφάλιση τραπεζών και Ανώνυμων Εταιριών», Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση
6. Μαρίνος Μ. (1987), «Αναθεώρηση των Ομοιόμορφων Κανόνων και Συνθηθειών σχετικών με την ενέγγυα πίστωση του έτους 1983 και το standby letter of credit», Ενημερωτικό Δελτίο Ενώσεως Ελληνικών Τραπεζών 1987/14
7. Μαρούδας Γ. (2000), «Η τραπεζική ενέγγυος πίστωση στο ελληνικό και αγγλικό δίκαιο», Αθήνα: Σάκκουλας Αντ. Ν.
8. Τετριμέλη Αννίτα-Αναστασία Μ. (2012), «Τραπεζική Ενέγγυα Πίστωση», Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
9. Ψυχομάνης Σπ. (2001), «Η πίστωση έναντι εγγράφων-Σύγχρονες πρακτικές: Διάκριση από την ενέγγυο πίστωση», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

10. Ψυχομάνης Σπ. (2011), «*Τραπεζικό Δίκαιο-Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων*», Αθήνα: Σάκκουλας Α.Ε
11. Ψυχομάνης Σπ. (2001), «*Η πίστωση έναντι εγγράφων*», Αθήνα: Σάκκουλα Α.Ε

Διαδικτυακός χώρος

1. «Απόφαση του Αρείου Πάγου επί της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης», <http://www.e-forologia.gr>
2. Βικιπαίδεια, «Τραπεζική ενέγγυα πίστωση», <http://el.wikipedia.org/>
3. Εθνικό τυπογραφείο, «Νόμοι & Διατάγματα», <http://www.et.gr>
4. Καραγιάννης Χρ. Δ, Δικηγόρος, «Η τραπεζική ενέγγυος πίστωση», <http://www.karagiannislawfirm.gr>
5. Πορτοκαλάκη Αν. Η., «Ομοιόμορφοι Κανόνες και Διεθνές Εμπόριο», http://62.143.74/5Ekdosis/UplPDFs//deltia/4_2002/11.pdf
6. «Documents & Resources», <http://www.docstoc.com>
7. «Letter of credit», <http://www.letterofcredit.biz/>